

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.0101/X

Külföldi hírek

-----
budapest, 1981. június 16.

kül.

k e d d
-----

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. június 16., kedd /mti/

brüsszel: szuzuki japán miniszterelnök tárgyalásai

bonn: az apró antal vezetett parlamenti küldöttség látogatása

washington: reagan elnök sajtókonferenciája

damaszkusz: philip habib amerikai különmegbízott tárgyalásai

madrid: khaled szaud-arábiai király látogatása

manila: elnökválasztás a fülöp-szigeteken

sm ng

06.15

160681 0401

llé

sk0002 4 230 mtik1002

costa rica- népi élcsapat párt

marton lászló, az mti tudósítója jelenti

havana, 1981. június 16. /mti/ - fennállásának 50. évfordulóját ünnepli a costa rica-i népi élcsapat párt, a főváros, san José központi stadionjában vasárnap tartott nagygyűlésen a costa rica-i kommunisták ezrei vettek részt. jelen volt a kubai kommunista párt, nicaraguából a sandinista nemzeti felszabadítási front és salvadorból a farabundo marti nemzeti felszabadítási front delegációja is.

josé leon talavere, a nicaraguai küldöttség vezetője a sandinista front nevében a nicaraguai forradalmárok üdvözlétet tolmácsolta. rodrigo gutierrez elnökjelölt, az egyesült nép pártszövetség vezetője felszólalásában szintén köszöntötte a félévszázados évfordulót, pártot és hangsúlyozta, hogy az a costa rica-i népi mozgalom pillére. ^{ünneplő}

a nagygyűlés fő szónoka manuel mora valverde, a costa rica-i népi élcsapat párt kb főtitkára volt. ismertette a párt történelmét, beszámolt jelenleg követett politikájáról és felszólította az ország kommunistáit, hogy fokozzák forradalmi erőfeszítéseiket. a párt főtitkára kijelentette, hogy a washingtoni kormány a nemzetközi feszültség növelésére törekszik és politikájával a világ békéjét fenyegeti. az egyesült államok - mondotta - szavakban elítéli ugyan a terrorizmust, ám gyakorlati tevékenységével maga a terrorizmus fő hordozója és támasza. manuel mora valverde emlékeztetett arra, hogy latin-amerika népei támogatják a nicaraguai és a kubai forradalmat, szolidárisak a salvadori nép harcával, majd felszólította washingtont: hagyjon fel a kuba és nicaragua ellen irányuló fenyegetésekkel és szüntesse be a salvadori népiirtó juntának nyújtott katonai segítségét.

ml/hi pl ng

06.22

160681 1725

de

sk0003 4 230 mtik1003

időjárás

washington/new york/lisszabon/chicago, 1981. június 16.
/dpa/ap/afp/ - itéletidő tombolt a hétvégén az egyesült államokban,
míg Európában az ibériai-félszigeten „kitört a kánikula,,

amerikában viharos erejű forgószél pusztított vasárnap, főképp
az ország középső vidékein. Legkevesebb tíz, de egyes becslések
szerint husz személy vesztette életét, és mintegy százötvenen
megsebesültek.

ohio és minnesota államokban az autók „szárnyra keltek,,
lakóházak százai pedig összedőltek a tornádó következtében. a
legsúlyosabb károkat a kétezer lakosu cardington városka szenvedte.
chicagóban a vihar elvonultával egy időre a nemzeti gárda vette át
az ellenőrzést, hogy megakadályozzák a fosztogatást a romok és a
roncsok között.

a déli vidékeken - elsősorban texas államban - felhőszakadás,
majd a nyomában hömpölygő áradás pusztított életeket és javakat.

portugáliában ezzel szemben olyan meleg volt a hétvégén, amire
nemhogy emberemlékezet, hanem egész pontosan 125 év óta nem volt
példa. lisszabonban vasárnap 43 celsius fokot mértek, ami után egész
kellemesnek tűnt a hétfői 36 fokos hőmérséklet - árnyékban.

kj fm ng

06.28 160681 1173

-3-

sk0004 4 230 mtik1005

guatemala - gerillák

havanna, 1981. június 16. /mti/ - naponta átlagosan kétszer bo-
csátkozott harcba 1980. novembere és az idei év áprilisa között a
jelenlegi guatemalai rendszer megdöntéséért, az igazságosabb
társadalmi rend megteremtéséért küzdő guatemalai szérgények gerilla
hadserege.

a szervezet hétfői közleménye beszámol arról, hogy harcosai
akcióik során két helikoptert és 21 katonai járművet semmisítettek
meg, s leromboltak 13 laktanyát és ellenőrző pontot, valamint 15
börtönt.

ed

miként megfigyelők is hangsúlyozzák, a romeo lucas garcia tábornok vezette rezsim terrorja, a társadalmi ellentmondások elmélyülése következtében folyamatosan terebélyesedik a forradalmi mozgalom és ma már gyakorlatilag az egész ország területére kiterjed.

a szegények hadserege, főleg a sűrűn lakott nyugati fennsíkon, az ültetvényekben gazdag déli partvidéken, valamint az ország középső és északi területein tevékenykedik.

ami a rezsim emberekben elszenvedett veszteségeit illeti, a szervezet bejelentette, hogy a jelzett időszakban 543 katona vesztette életét, 265 pedig megsebesült.

a szegények gerilla hadserege 34 esetben ütött rajta katonai szállítmányokon, nyolcvankét alkalommal foglalt el nagybirtokokat és ellenséges erődítményeket.

a szervezet gerillái 114-szer hajtottak végre propaganda jellegű akciókat: a harcosok röplapokat terjesztettek, középületek falaira jelmondatokat, jelszavakat festettek és hetven izben ültek forradalmi törvényt a rezsim besugói, ügynökei felett. a szegények gerilla hadserege ezen kívül kilenc izben hajtott végre szabotázs-akciókat az országban tevékenykedő külföldi monopóliumok különböző intézményei ellen.

guatemalában jelenleg négy szervezet küzd politikai eszközökkel és fegyverrel az önkényuralmi rendszer ellen: a szegények gerillahadserege, a felkelők fegyveres erői, a felfegyverzett nép szervezete és a guatemalai munkapárt. e négy szervezet az elmúlt héten közösen elemezte az országban kialakult helyzetet, és arra a következtetésre jutott, hogy megkezdődött a guatemalában kibontakozott forradalmi háború minőségileg új szakasza.

ml/vs mj

07.18

160681 2158

ml

sk0005 4 230 mtik1006

fülöp-szigetek - elnökválasztás

manila, 1981. június 16. /mti-afp/ap/ - kedden, tizenkét év óta először, elnökválasztást tartanak a fülöp-szigeteken és kevesen kételkednek abban, hogy ferdinand marcos elnököt tizenhat évi kormányzás után újabb hat évre ismét elnökké választják.

marcos elnököt 1965-ben és 1969-ben választották négy-négy éves mandátummal elnökké, kormányzásának második nyolc esztendeje az általa kihirdetett rendkívüli állapotban telt el, amelyet az elnök csak idén januárban oldott fel.

a fülöp-szigetek 26 millió szavazója számára kötelező a szavazás, a választások előkészítése nem ment simán. marcos elnök ellenzéke, az egyesült demokratikus ellenzék - a jelenlegi rendszerrel szemben álló csoportosulások koalíciója - az elnökválasztások bojkottjára szólította fel a szavazókat. a bojkott-felhívás népszerűsítése érdekében rendezett gyűléseiken azonban négy embert ismeretlen személyek meggyilkoltak. hétfőn pedig, a választás előestéjén, a rendőrség 28 fiatalot tartóztatott le a fővárosban. a letartóztatottak a bojkottra felszólító plakátokat ragasztgattak a falakra. az egyesült demokratikus ellenzék a választási törvények megsértésével, erőszak alkalmazásával, csalással vádolta meg marcos elnököt. jelszavuk: „számoljátok fel az egyesült államok-marcos-diktaturát,..”

minthogy a demokratikus ellenzék nem állított jelöltet, marcos elnöknek mindössze két komolyabb ellenfele van. egyikük alejo santos, egy második világháborús veterán. a másik bartolome cabangbang parlamenti képviselő, aki választási kampányának zászlajára a fülöp-szigeteknek az egyesült államokhoz való csatlakozása jelszavát tűzte...

a keddi választás kötelező jellege marcos ellen fordította a katolikus egyházat. manila érseke, jaime sin biboros ellenzi a szavazás kötelezővé tételét. szerinte senkinek nem kell szavaznia, „ha magában a szavazásban az erkölcsi igazság megsértését látja és meg van győződve arról, hogy a választási eljárást úgy manipulálták, hogy előre meghatározott eredményhez vezessen,..”

aki nem tesz eleget kötelességének és nem szavaz, az hathavi börtönnel számolhat, elveszti jogát, hogy közhivatali töltsön be és hat évig megfosztják szavazati jogától.

fg ng

07.25

160681 2237

ll

sk0006 4 230 mtik1007

rövid hírek

phantom

bonn, 1981. június 16. /afp/ - a nyugatnémet légierő egyik phantom típusu repülőgépe hétfőn délután bajorország légterében elvesztett egy levegő-levegő rakétát - jelentette be a bonni hadügyminisztérium szóvivője. a rakétát eddig nem találták meg. a bajor rádió felszólította a lakosságot: ha valaki rábukkan a 2,80 méter hosszú és 13 centiméter átmérőjű rakétára, óvakodjék hozzányulni.

detektívregény-írók kongresszusa

stockholm, 1981. június 16. /ap/afp/taszsz/ - nagyszabású krimi-író kongresszus kezdte meg munkáját hétfőn a svéd fővárosban. huszonhárom országból mintegy háromszáz detektívregény-író érkezett stockholmba, hogy a péntekig tartó iii. nemzetközi találkozón kicserélje szakmai tapasztalatait. az első ilyen kongresszust 1975-ben londonban, a másodikat pedig 1978-ban new yorkban tartották. a résztvevők többsége angol anyanyelvű, de érkeztek krimi-szerzők a szovjetunióból, japánból, zimbabwéből és kenyéből is. a pénteki záróülésen osztják ki az idei esztendő legjobb detektívregényének járó díjat.

náci háborús bűnös

kiel, 1981. június 16. /afp/ - kiel város főügyésze tizenkét évi börtönbüntetést kért - legkevesebb 10 ezer zsidó származású ember meggyilkolásában való bűnrészesességért - kurt asche egykori ss-tiszt ellen. a vádirat megállapítja: aschenak a brüsszeli és az észak-franciaországi zsidóság sorsának intézőjeként aktív része volt az auschwitzi haláltáborba történt deportálásokban. vádolják azzal is, hogy nagy pénzösszegeket fogadott el a deportálandóktól, de nem tett semmit megmentésükért. a november 26-án kezdődött perben várhatóan július 8-án mondják ki az ítéletet.

portugália - kánikula /lásd: mtik 1003 sz. hírünket/

lisszabon, 1981. június 16. /afp/ - a portugáliai hőhullám eddig tizenöt halálos áldozatot követelt. a hőség rendkívül nagy pusztítást végez a háziállat-állományban is.

hg mj ng

07.41

160681 1925

ck

sk0007 4 230 mtik1008

Irán - baniszadr

teherán, 1981. június 16. /mti-ap/reuter/ - khomeini ajatollah mintegy félmillió támogatója, többségük a heszbollahi vallási csoport tagja, hétfőn a teheráni utcákra vonult és halált követelt baniszadr elnökre, miután az nem mutatott hajlandóságot, hogy eleget tegyen a vallási vezető felszólításának. khomeini országszerte sugárzott beszédében bírálta az iráni ellenzéket és felszólította baniszadr elnököt: a rádióban és a televízióban „nyilvánosan kérjen bocsánatot elkövetett hibáiért,,.

a teheráni rádió eközben ismertette „a harcos egyház,, képviselőinek az iráni parlamenthez intézett felszólítását is, amely követelte a képviselőktől: amennyiben baniszadr elnök nem hajlandó helytelennek minősíteni korábbi tetteit, kijelentéseit és nem kér bocsánatot az imámtól, úgy a parlament „minél előbb döntsön baniszadr jogi helyzetéről,,.

baniszadr khomeininhoz címzett nyílt levél formájában megfogalmazott nyilatkozatában úgy vélekedett, hogy az iráni vallási vezető jogtalanul járt el vele szemben, mert őt nem „vezette rossz szándék sem khomeinivel, sem pedig az országgal szemben,,. „elkövetettségem ön iránt nem fog csökkenni haragja miatt,, - hangoztatta nyílt levelében az iráni elnök. baniszadr tehát nem élt a bocsánatkérés felkínált lehetőségével. ehelyett nyilvános parlamenti vitára hívta ki a kormányban lévő ellenfeleit. khomeini az év elején egyszer már visszautasította a nyilvános vita gondolatát, mondván: a háboru idején ez megosztaná az országot.

mint a teheráni rádió jelentette, letartóztatták baniszadr tájékoztatási irodájának 8 munkatársát, mivel a forradalmi gárdisták - saját közlésük szerint - „gyanus sürgölődésre,, lettek figyelmesek. az elnök irodája ugyanakkor cáfolta, hogy ilyen tájékoztatási iroda létezne és közölte, hogy az őrizetbevételről sem tud.

hírügynökségi jelentések szerint ahvaz városában baniszadr hívei hétfőn az utcára vonultak - „csak egyetlen hadsereg-főparancsnok van és az baniszadr,, jelszóval. khomeini ajatollah a múlt héten megfosztotta az elnököt hadsereg-főparancsnoki tisztétől.

kzs fg ng

08.30

160681 2121

Ab

sk0008 4 230 mtik1009

biztonsági tanács

new york, 1981. június 16. /mti-ap/reuter/dpa/adn/ - az ENSZ biztonsági tanácsa hétfőn a késő esti órákban folytatta vitáját az iraki atomreaktor ellen végrehajtott izraeli légitámadásról.

Oleg trojanovszkij, a szovjetunió állandó ENSZ-képviselője felszólalásában rámutatott: az izraeli támadás az Egyesült Államok közel-keleti politikájának logikus következménye, Izrael Washington fedezetével gyakorolja az állami terrorizmust. A szovjetunió képviselője kötelező érvényű szankciókat követelt Tel-Aviv ellen. Utalt arra, hogy az Egyesült Államok egymásnak ellentmondó kijelentései ellenére nehéz elképzelni azt, hogy Washington ne tudott volna előre az iraki atomreaktor elleni izraeli támadásról. Hozzáfűzte: nem lesz semmiféle hatással az izraeli fegyverkezésre az, hogy az amerikaiak elhalasztották négy F-16-os vadászbombázó leszállítását Tel-Avivnak. Emlékeztetett arra, hogy az amerikai kormányzat máris közölte: változatlanul támogatja Izraelt. A szovjet képviselő felszólalásában megismételte azt a szovjet javaslatot, hogy tartsanak nemzetközi konferenciát a közel-keleti helyzet megvitatására. A szovjetunió kész alkotóan közreműködni ebben - hangsúlyozta Oleg trojanovszkij.

Az NDK képviselője erőteljes hangon elítélte az izraeli agressziót, kötelező érvényű büntetőrendelkezéseket követelt Izrael ellen és az Izraellel való katonai és nukleáris együttműködés megszüntetését sürgette. Kína küldötte felszólalásában szintén elítélte Izraelt és az ENSZ alapokmánya megfelelő cikkelyei alapján Tel-Aviv megbüntetését követelte. A spanyol delegátus is Izrael elítélését szorgalmazta. Egyebek között követelte, hogy Izrael vonuljon vissza az összes megszállt arab területekről, és állást foglaljon egy független palesztin állam alapítása mellett. A BT-vitában Izrael elítéléséért szállt szóra Nagy-Britannia, Japán és az Írország képviselője is. Jugoszlávia delegátusa olyan intézkedéseket sürgette, amelyek rákényszeríthetik Izraelt az ENSZ alapokmányának tiszteletben tartására.

A vitában felszóllt egyiptomi képviselője is: szavakban ugyan elítélte az izraeli támadást, de óvakodott attól, hogy csatlakozzék az Izrael ellen kötelező érvényű szankciókat követelő országokhoz.

A biztonsági tanács kedden délelőtt folytatja a vitát az izraeli támadásról.

lp fg ng

08.38

160681 2334

ab

sk0009 4 230 mtik1010

soweto - évforduló

johannesburg, 1981. június 16. /mti-reuter/ap/ - a dél-afrikai köztársaság jogfosztott fekete lakossága kedden emlékezik meg a sowetói vérengzés évfordulójáról. fekete aktivisták kétnapos sztrájkra hívták fel sorstársaikat, egyházi szervezetek egyhetes gyászt tartanak.

öt évvel ezelőtt, 1976. június 16-án 176 embert öltek meg az utcákon a fajüldöző rendszer biztonsági alakulatai, miután tüntetés robbant ki johannesburg feketék lakta elővárosában, sowetóban. ezután nyolc hónapra át tartott az egész országra kiterjedő tiltakozó mozgalom és elkecsesedett ellenállási hullám, amelyet további százak meggyilkolásával és ezrek bebörtönzésével tört le a megrögtent fehér kisebbség hadserege.

a dél-afrikai hatóságok abban biznak, hogy az évfordulóról való megemlékezés az idén nem vezet olyan heves megmozdulásokhoz, mint a megelőző években. május végén a rendőrség már „főpróbát”, tartott, amikor a fajüldöző köztársaság kikiáltásának megünneplése ellen az iskolákból kiinduló tiltakozást viszonylag hamar, egy hét alatt elfojtatta, és a külvárosokban szervezett tüntetéseket a rohamosztagok brutálisan szétverték.

ta fg ng

08.44 160681 1176

-.-

sk0010 4 230 mtik1011

kreisky

bécs, 1981. június 16. /mti/ - hétfőn este akut légzési zavarokkal kórházba szállították bruno kreisky osztrák kancellárt. orvosi vélemény szerint a hirtelen felszökött vérnyomás idézte elő a kormányfő rosszullétét. a vérnyomás normalizálása után kreisky ismét jobban érezte magát.

hivatalos közlés szerint az osztrák kancellár hamarosan, egy-két napon belül elhagyhatja a kórházat.

sz/so fg ng

08.48 160681 0430

ell

-.-

sk0011 4 230 mtik1012

lengyel tiltakozás

bonn, 1981. június 16. /pap/ - jan chylinski, a lengyel népköztársaság bonni nagykövete hétfőn az nszk külügyminisztériumában szóbeli tiltakozást jelentett be az áttelepítettek szervezeteinek rendezvényei ellen, amelyeken kétségbe vonják az odera-neisse határ végeleges jellegét és támadásokat intéznek az enyhülés, valamint az együttműködés politikája ellen.

a lengyel nagykövet - hangsúlyozva, hogy a rendezvényeken terjesztett eszmék súlyos teherrel nehezednek a kölcsönös kapcsolatok normalizálásának folyamatára - leszögezte: a lengyel közvéleményt mélységesen nyugtalanítja az a tény, hogy nyugatnémet hivatalos személyek, politikusok is részt vesznek ezeken a rendezvényeken.

hg mj ng

08.54 160681 0739

-.-

sk0012 4 230 mtik1013

haig-teng

peking, 1981. június 16. /mti-afp/upi/ - teng hsziao-ping, a kínai kommunista párt központi bizottságának alelnöke kedden alexander haig külügyminiszter személyében először tárgyalat közvetlenül a reagan-kormányzat egyik tagjával.

haig pekingi tárgyalásainak érdemi részéről eddig kevés szivárgott ki, de a külügyminiszter kíséretének egyik meg nem nevezett, magas rangú tagja sejteni engedte, hogy a látogatás eredményeként állandó jellegű kínai-amerikai tanácskozó testületet hoznak létre.

teng hsziao-ping és haig tárgyalásairól ugyancsak nem közöltek részleteket, az amerikai külügyminiszter is mindössze annyit mondott, hogy az eredmény „felülmutta minden reményünket„.

haig külügyminisztert kedden fogadja csao-ce-jang kínai kormányfő is.

fg ng

09.38 160681 0801

del

-.-

sk0013 4 230 mtik1014

trudeau

ottawa, 1981. június 16. /mti-upi/ - a fejlődő országok fokozottabb gazdasági megsegítéséért szállt sikra hétfőn pierre-elliott trudeau kanadai miniszterelnök.

a kanadai törvényhozás képviselőházának külpolitikai vitájában felszólalva trudeau megvédte kormánya külföldi segélyprogramját. közölte: a legfejlettebb tőkés országok júliusi ottawai csúcstalálkozóján annak érdekében munkálkodik majd, hogy a többi nyugati ország is növelje a fejlődő országoknak nyújtandó segélyeket. trudeau egyebek között rámutatott: ahelyett, hogy szűkülne, inkább tágul a szegény és a gazdag országok közötti szakadék. a miniszterelnök azt ígérte, hogy kormánya növelni fogja a fejlődő országokba irányuló kanadai segélyeket.

mark macguigan külügyminiszter a vita során bejelentette, hogy az ottawai kormány elfogadta a politikai pártoknak azt a közös jelentését, amely a szegény országok fokozott megsegítését sürgetve azt is javasolja, hogy jobban válogassák meg azokat az államokat, amelyeket segélyben részesítenek.

lp fg ng

09.42 160681 1053

-.-

sk0014 4 230 mtik1015

olimpiai falu

moszkva, 1981. június 16. /mti/ - egyéves születésnapját ünnepli a moszkvai olimpiai falu. a xxi. nyári olimpiai játékok idején tizenhétézer külföldi sportolónak adott kényelmes otthont és korszerű edzési lehetőséget, ma viszont a szovjet főváros egyik legnépszerűbb lakónegyede. a falu lakásaiba az elmúlt év őszén költöztek be a lakók és a különböző éttermeket, üzleteket is átadtak a helyi lakosságnak. a művelődési központot az oszszszk központi koncertirodája használja hangversenyek, esztrádműsorok, műsoros esték rendezésére. a sportlétesítményeket a kerület lakossága vette birtokba, de a sportlétesítményeket az egyesületek, sőt külföldi sportolók is igénybe vehetik. jelenleg például az angolai atléták készülnek itt fel az afrikai játékokra, szovjet edzők segítségével.

ed

az olimpiai falu pályáin tavaly őszől május végéig már 122 különböző versenyt rendeztek, az atlétikai tömegversenyektől, iskolai bajnokságoktól kezdve egészen a rangosabb városi versenyekig. a lakosság részére szervezett sporttanfolyamokon, egészségügyi testnevelési foglalkozásokon kétszázezer ember vett részt, az uszodában kétezer gyereket tanítottak meg uszni.

ki/mh mj

10.33 160681 1204

-.-

sk0015 4 230 mtik1016

eagleburger /1. rész/

London, 1981. június 16. /mti-afp/ - Lawrence eagleburger európai ügyekben illetékes amerikai külügyi államtitkár hétfőn ismét az afganisztáni és a kambodzsai kérdés „rendezéséhez”, kötötte az egyesült államoknak címzett szovjet javaslatok érdemi megfontolását és kijelentette, hogy a szovjetunió washingtoni nagykövetével folyik azoknak a „globális tárgyalásoknak”, az előkészítése, amelyeket haig amerikai és gromiko szovjet külügyminiszter folytat majd a tervek szerint ősszel, az ensz-közgyűlés ülészsaka idején. beszédének alaphangját azonban a szovjetunió elleni vádaskodások adták meg.

Londonban a brit királyi külügyi intézetben tartott előadásában eagleburger azt állította, hogy a „szovjetunió jelenleg nagyobb veszélyt jelent az egyesült államokra és szövetségeseire, mint tíz évvel ezelőtt”, az államtitkár - aki előadásának „a 80-as évek kihívása a nyugat számára”, címet adta - megállapította, hogy reagan elnök kormánya „véget vetett az egyesült államokat a vietnami válság és a watergate-ügy után sújtó büntudat és gyengeség érzetének”, mint mondta, három „jelentős változás”, következett be a világon az elmúlt évtizedben. ezek között első helyen említette „a szovjet katonai erő lényeges növelését”, a második ilyen változás szerinte az, hogy az egyesült államok szövetségesei az amerikai gazdasági potenciállal egyenrangú gazdaságot fejlesztettek ki, és ezzel egyidőben „fokozatosan egyre nagyobb felelősséget vállaltak politikai és katonai téren”, a harmadik helyen említette eagleburger azt a tényt, hogy a nyugat függősége a világ más térségeitől egy olyan pillanatban fokozódott, amikor ezekben a térségekben nőtt a bizonytalanság és „megnövekedett a szovjet beavatkozás”,

de

az államtitkár mindamellett úgy nyilatkozott, hogy az egyesült államok „komolyabb és konkrét eredményeket célzó párbeszédet”, kíván folytatni a szovjetunióval. ennek feltételül szabta azonban, hogy a szovjetunió kezdjen tárgyalásokat a szovjet csapatok afganisztánból történő kivonásának módozatairól.

eagleburger nyomatékkal szólt a szövetségesek felelősségéről is, mondván: „a szovjetunióval folytatandó párbeszéd sikerének lényeges előfeltétele a nyugati szövetségesek egysége és ereje. az európai vezetők megértik: nem várhatják, hogy az egyesült államok egyedül viselje a közös védelem terhét.„ ezért - fűzte hozzá - a nato tagországok „nem mondhatnak le arról az erőfeszítésről, hogy közösen növeljék nukleáris és hagyományos fegyverzetüket,„ /folyt./

fg ng

10.155 160681 2538

-.-

sk0016 4 230 mtik1017

eagleburger /2. rész/

eagleburger kitért a harmadik világ irányában folytatott és folytatandó politikára is, és ha más szavakkal is, de lényegében leszögezte, hogy a fejlődő országoknak nyújtandó amerikai segélynek előfeltétele a szovjetunióval való szembenállás.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

-----

eagleburger előadásában a tárgyalások előfeltételül szabta, hogy „a szovjetunió magatartásában alapvető változásnak kell bekövetkeznie,„ és ezzel kapcsolatban kijelentette: „a lengyel példából azt a tanulságot kell levonni, hogy a nyugat szilárdsága és eltökéltsége segíthet elrettenteni a szovjetuniót az agressziótól,„

fg ng

11.05 160681 0707

cl

-.-

sk0017 4 230 mtik1018

vietnami külügyminiszter /1. rész/

dunai péter, az mti tudósítója jelenti:

hanoi, 1981. június 16. /mti/ - nguyen co thach vietnami külügyminiszter kedden, hanoi-ba való visszatérte után nyilatkozott a három indokina-i külügyminiszter június 13-14-én phnom penhben tartott konferenciájáról és értékelte az ott felvetett új javaslatokat.

azt a tényt, hogy a három külügyminiszter által javasolt regionális konferencián csak a két országcsoporthoz /az indokina-i és az asean/ vesz részt, tehát kína, a térség feszültségének fő okozója nem kap meghívót, világosan el kell választani a térség békéjének megteremtésétől - mondotta a vietnami külügyminiszter. hiszen a kínai fenyegetés az indokina-i államok biztonságát veszélyezteti, és ezt el kell határolni vietnammal, laosznak és kambodzsának az öt asean tagállammal, thaifölddel, malajziával, szingapúrral, indonéziával és a Fülöp-szigetekkel fennálló viszonyától. az elmúlt 30 év során a három indokina-i állam közvetlen tárgyalásokat folytatott az agresszorokkal, franciaországgal és az egyesült államokkal. ennek megfelelően az indokina-i államok phnom penhben ismét felvetették, hogy kína írjon alá mindegyikükkel kétoldalú meg nem támadási szerződést - mondotta nguyen co thach, ami pedig az asean és a három indokina-i ország viszonyát illeti, ez kizárólag a két országcsoporthoz tartozik.

akik a kambodzsai kérdésről nemzetközi konferenciát akarnak rendezni, azzal érvelnek, hogy ez a kérdéskör már túlnőtt a regionális kereteken, így szélesebb fórumon kell azt megvitatni. mi a véleménye erről? - hangzott a következő kérdés.

kinának a három indokina-i állam ellen folytatott agresszív, beavatkozó politikája - jelentette ki a külügyminiszter - ugyancsak nemzetközi jellegű probléma. az elmúlt 30 évben az indokina-i ért agresszió /franciaország, usa/ ugyancsak nemzetközi jellegű problémává vált. vegyük példának a vietnamiot ért amerikai támadást, amely a hatvanas években, a hetvenes évek elején a világbékét fenyegető egyik legsúlyosabb konfliktus volt. /folyt./

dp/so mj

11.18

160681 2065

ed

sk0018 4 230 mtik1019

vietnami külügyminiszter /2. rész/

vietnam az egyesült államokkal kétoldalu tárgyalásokat folytatott, majd nemzetközi konferencia erősítette meg a párizsi tárgyalások eredményét. ugyanilyen módon közelíthetjük meg a délkelet-ázsiai helyi problémák megoldását is. a térség államainak kell megegyezésre jutniuk az egyenlőség alapján, a nézeteknek a másokra való rákényszerítése nélkül. az indokinai államok a jószándéktól vezettetve hajlandóak fontolóra venni egy, az ENSZ által összehívandó nemzetközi konferencián való részvételt /ez a konferencia szentesítené a regionális konferencián vagy a konzultációk folytatásával elért megállapodásokat/, ha a világszervezet megvonja az elismerést a pol pot klikktől - mondotta befejezésül a vietnami külügyminiszter.

dp/so mj

11.19 160681 0789

-.-

sk0019 4 230 mtik1020

izrael-libanon

beirut, 1981. június 16. /mti/ - az izraeli csapatok hétfőn elfoglaltak és katonai támaszponttá alakítottak át kétszáz ezer négyzetméternyi, mohamedán egyházi tulajdonban levő területet a dél-libanoni határövezetben levő sebaaban.

helyszíni tudósítások szerint az inváziós alakulatok leromboltak egy mecsetet. a mohamedán vallási javak szidoni hivatala egyrészt a dél-libanonban állomásozó ENSZ-csapatok közreműködését kérte a megszállt terület kiűritéséhez, másrészt bejelentette, hogy panaszt tesz a hágai nemzetközi bíróságnál.

bz fg

11.20 160681 0578

cse!

-.-

sk0020 4 230 mtik1021

amerikai katonapolitika

washington, 1981. június 16. /mti-afp/ - a reagan-kormány új, kétfrontos háborút feltételező katonai stratégiát fogadott el - közölte caspar weinberger amerikai hadügyminiszter a wall street journal keddi számában megjelent nyilatkozatában. a tervezéskor abból indultak ki, hogy az amerikai hadseregnek egyszerre két, azonos nagyságrendű háborút kell megvívnia: egyet Európában, egyet pedig a világ más térségében, például a közel-keleten.

a legutóbbi évtizedben az ugynevezett „másfél háborus”, stratégia volt érvényben, amely az európai háború mellett csak korlátozott harci tevékenységet tételezett fel Ázsiában vagy a Karib-térségben.

az újabb hadseregek felszerelésével és óriási költségekkel járó döntést weinberger „a szovjet katonai potenciál megnövekedésével”, indokolta.

a reagan-féle erőpolitika jegyében történt stratégiaváltással párhuzamosan rövidesen esedékessé válik a döntés két, hadászati jelentőségű fegyverről is. weinberger hadügyminiszter a héten több megbeszélést folytat a törvényhozás tagjaival és John Towerrel, a szenátus hadügyi bizottságának elnökével a B-52-es bombázók lecseréléséről és az MX mozgatható indítóállású interkontinentális rakéták telepítéséről.

az 1955-ben rendszerbe állított B-52-esek felváltásáról a katonai szakértők körében folytatott vita után egy kétlépcsős végrehajtási terv alakult ki. a légiereő szerint először száz darabot kapna a B-1 típusú stratégiai bombázó módosított változatából, majd a radarészlelést állítólag megnöveztető technológiával újfajta repülőgépeket építenének.

amint megszületik erről a döntés, határozni kell az MX-rakéták telepítéséről is. a kétszáz, 87 tonna súlyú, tíz atomrobbanófejet hordozó rakétát az egyik alternatíva szerint 4 600 szárazföldi indítóállomás között mozgatnák a műholdak előtt rejtett alagúthálózatban, hogy a hollétük felőli bizonytalanság megnöveztetse megsemmisítésüket. a rendszer kiépítése az előzetes számítások szerint 70 milliárd dollárba kerülne. ellenzői emiatt inkább repülőgépeken vagy tengeralattjárókon helyeznék el a rakétákat. weinberger Julius Eisejét szabta meg határidőként a szakértőknek, hogy átfogó tanulmányt készítsenek az összes változatról a döntés előkészítésére.

ta fg

11.34

160681 2273

ed

sk0021 4 230 mtik1022

a szerkesztőségek tájékoztatására

-----
amerikai-szovjet gabonaüzlet

washington, 1981. június 16. /afp/ - az amerikai kormány elhatározta, hogy „rendkívüli elsőbbséget”, biztosít egy olyan hosszú lejáratú egyezménynek, amely a szovjetunióba irányuló gabonaszállításokat szabályozná - jelentette be hétfőn seeley lodwick, az egyesült államok mezőgazdasági miniszterhelyettese.

Lodwick az elmúlt héten londonban egyezményt írt alá a szovjetunió képviselőjével, amelynek alapján a szovjet fél idén szeptember végéig 6 millió tonna gabonát vásárolhat. ha ezek a szállítások megvalósulnak, akkor a szovjetunió vásárlásai a még érvényben lévő öt éves gabonaegyezmény utolsó évében összesen 14 millió tonnát tennének ki.

néhány elemző szerint azonban lehetséges, hogy a szovjetunió nem vásárolja meg az említett mennyiséget, ugyanis már más piacokon beszerezte azt a mintegy 35 millió tonna gabonát, amelyre a szeptemberben befejeződő mezőgazdasági évben szüksége van.

a mezőgazdasági minisztérium szerint a szovjetunió az elkövetkező 12-15 hónapra már lekötött magának mintegy 20 millió tonna gabonát Indiában és Argentínában. a szovjetunió Kanadával is kötött egy öt éves megállapodást, amelynek alapján Kanada 25 millió tonna gabonát szállítana.

amakkal ellentétben, hogy az idén a szovjetunióban jó termést várnak, minden bizonnyal továbbra is magas szinten kell tartani a szovjet gabonabehozatalt, mivel az elmúlt két évben rossz volt a termés és így megcsappantak az ország gabonataralékai - mutat rá az amerikai mezőgazdasági minisztérium jelentése. július 1-től kezdődően egy év alatt a szovjetunió mintegy 35 millió tonna gabonát importálhat - teszi hozzá a minisztérium jelentése.

a mezőgazdasági minisztérium tanulmánya szerint a szovjet importigény az 1981-1985-ös időszakban magas szinten marad a szovjetek által meghatározott fejlesztési célok miatt. az amerikai gabonaelexportnak így módon vissza lehet térnie az embargó előtti, 25 millió tonnás szintre.

kzs fg

11.35

160681 2057

sk0022 4 230 mtik1023

a munkáspárt belharcai /1.rész/

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. június 16. /mti/ - a brit munkáspártban újra teljes lendülettel folyik a választási kampány, névleg csak az alvezéri posztért, gyakorlatilag és távolról is viszont a párt és az általa alakítandó kormány politikájáért.

denis healey, a párt jelenlegi alvezére és a jobbszárny elharcosa közölte, hogy az új választói kollégium idei első választásán meg akarja tartani posztját. ezzel most már hárman pályáznak a párt második számú tisztségére, amely eddig elég jelentéktelen poszt volt, de az új vezérválasztó rendszerben az utódlásért indult küzdelem jellegét öltötte. a három pályázó: healey, aki a jobbszárny, illetve tony benn és john silkin, aki a balszárny jelöltje.

healey a két baloldali pályázóhoz hasonlóan maga is közzétette személyes platformját, amely a munkáspártban megváltozott idők jeleként közelít a baloldal követeléseéhez, és jóval közelebb áll a hivatalos pártpolitikához, mint amit pénzügyminiszterként követett. a nyilatkozatban szerepel a teljes foglalkoztatottság helyreállítása, a gazdaság bővítése; mindez nagy állami beruházási programokkal, a behozatal korlátozásával, sőt, még az országos terv kifejezés is elhangzik. két másik érzékeny ponton már óvatosabb healey programja: a közös piaccal szemben helyre akarja állítani nagy-britannia szuverenitását, de amikor a közös mezőgazdasági rendszer és a költségvetés elviselhetetlen terheiről beszél, abból az világlik ki, hogy healey még mindig inkább a reform, mint a kilépés híve. katonai téren „igazi leszerelésről” beszél, elveti a trident atomfegyverkezési programot, de hitet tett a nato mellett, és nem fogadja el angliá nukleáris fegyverzetének felszámolását.

a nyilatkozat befejező részében healey „szektás gyűlölködéssel” vádolja a baloldalt, és a parlamenti demokrácia bajnokaként védelmezi a parlamenti csoport pártbeli elsőbbségét.

az előjelek szerint az alvezéri cím healey és benn között dől el, és a választói kollégium döntő szerepe a szakszervezeti szekció lesz. a parlamenti csoportnál healey, az alapszervezeteknél benn aratja le a szavazatok többségét. a baloldali vezetésű szakszervezetek már sorra nyilatkoztak benn mellett, míg a jobboldaliak healeyt támogatták. a legnagyobb tömegű szavazat birtokosa, a szállítómunkás szakszervezet, az utolsó pillanatra halasztotta állásfoglalását és lehet, hogy - legalábbis az első fordulón - saját tagját: silkint támogatja. /folyt./

lb/dj pn pk

13.13

160681 2525

R

sk0023 4 230 mtik1024

brit munkáspárt /2.rész/

a kampány kimenetelét befolyásolhatja, hogy tony benn egy vírusos influenza szövődményeként ritka fajta ideggyulladást kapott. szerdán már távozhat a kórházból, de az orvosok több hónapos teljes pihenést rendeltek el neki felgyógyulásáig.

lb/dj pn pk

13.14 160681 0297

-?-

sk0024 4 230 mtik1025

fkp - szp felhívás /1. rész/

párizs, 1981. június 16. /mti/ - a francia szocialista párt és a francia kommunista párt közös felhívással fordult a választókhöz a baloldal június 21-i győzelmének biztosítására. a felhívás, amelyet a t. humanité keddi száma közöl, a két párt küldöttségeinek hétfői találkozásjáról beszámolva hangsúlyozza, hogy meglelégedéssel tapasztalták a baloldal elnökválasztási sikerének megerősítését és a jobboldal vereségét.

a két párt a június 4-i megállapodásnak megfelelően elhatározta, hogy kölcsönösen visszalépteti jelöltjeit annak a baloldali jelöltnek a javára, aki a legtöbb szavazatot érte el az első fordulón. ahol a pártszervezetek ezt kívánják, közös gyűléseket rendezhetnek, vagy más kezdeményezéseket vállalhatnak együtt. a két párt arra hívja fel a választókat, hogy mélyítsék el az első forduló irányzatát, mozgósítsák erőiket, minden választóközvetben szavazzanak tömegesen az „új elnöki többség” jelöltjeire. a nagy baloldali többség győzelme lehetővé teszi majd a franciák megjelölte politika kibontakoztatását - hangoztatja a közös felhívás.

a francia kommunista párt politikai bizottsága hétfőn értékelte a párt első fordulóbéli eredményét. az ülésről kiadott közlemény rámutat, hogy a párt 1 százalékkal növelte az elnökválasztás első fordulójához képest szavazati arányát, de 4 százalékkal visszaesett az 1978 márciusi nemzetgyűlési választásokhoz képest. a szocialista párt igen jelentős növekedést ért el, és jelöltjei fokozottan élvezték az elnökválasztáson elért siker előnyeit. a szocialista párt javára alakuló tendenciát erősítette, hogy a szavazók az új államfő pártjára szavaztak, és elősegítette a törvényhozó választásokon érvényes kétfordulós, szavazóközvetenkénti, többségi

fa

választási rendszer is. Mielőtt még sor kerülne az eredményekkel kapcsolatos mélyebb és szükséges elemzésre, nyilvánvaló, hogy az fkp-t ennek a választási helyzetnek minden következménye sújtja. /folyt./

bd/so pn pk

13.33 160681 1981

--

sk0025 4 230 mtik1026

fkp - szp felhívás /2.rész/

a párt előtt álló soron következő feladat: elérni valamennyi élre kerülő kommunista jelölt megválasztását, biztosítani egy nagy baloldali többség győzelmét. ez teremtheti meg a feltételeket egy következetes, összetartó és tartós többség létrejöttéhez. ez olyan kormányban ölthetne testet, amely az egész baloldalt, és amelyben a kommunista pártnak is helye lenne - hangsúlyozza a politikai bizottság határozata, kiemelve, hogy az fkp, mint azt május 10-e óta hangsúlyozza, kész teljes mértékben részt vállalni a baloldali kormányzáshoz, a franciák reményeinek beváltásához szükséges fellépésekben.

a francia szocialista párt vezetői különböző nyilatkozataikban egyébként nem zárják ki azt, hogy a választások után kommunista miniszterek is részt vehetnek a kormányban. az a körülmény, hogy a szocialisták várhatóan abszolút többséggel rendelkeznek a parlamentben, és így nem függenek a kommunista támogatástól, egyes sajtókommentárok szerint esetleg még növeli is ennek lehetőségét. ámbár az erről szóló hírek azt is szolgálhatják, hogy biztosítsák a kommunista választók támogatását a több mint kétszáz szocialista esélyes számára jövő vasárnapra.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

-----

jellemző ebből a szempontból a szocialistákkal rokonszenvező le matin okfejtése. eszerint az abszolút többség birtokában a szocialistáknak nem kellene tartaniuk attól, hogy a kommunisták esetleges kiválása válságot eredményezne. a kommunisták részvétele a kormányban megerősítené mitterrand helyzetét. ő láthatólag a baloldal egységét testesíti meg, kiszélesítve politikájának bázisát, amire szüksége lesz az általa tervezett reformok megvalósításához. végül a „kormánysszolidaritás”, szigorú megkövetelésével biztosítanák, hogy az fkp ne támadja kívülről a kormányt.

R

a lap szerint a legfőbb akadály a külföldi beruházók és a nyugati szövetségesek esetleges reagálása a kommunista miniszterek részvételére. egy másik lap, a le monde vezércikkében azonban úgy vélekedik, hogy amennyiben mitterrand abszolút többséggel rendelkezik a parlamentben, diplomáciája teljesen független lesz; claude cheysson külügyminiszter washingtonban, bonnban és másutt adott magyarázatai teljesen hihetőkké válnak még akkor is, ha mitterrand „taktikai okokból”, de nem kényszerből, két-három kommunista minisztert is bevesz a kormányba.

bd/im pn pk

13.44 160681 2426

-.-

sk0026 4 230 mtik1027

iskolabezárási terv angliában

London, 1981. június 16. /mti/ - angliá tanárai és oktatásügyi hatóságai felháborodással fogadták a bejelentést, hogy a konzervatív kormány a következő években iskolák százait akarja bezáratni. a kormány körlevélben szólította fel a területi oktatásügyi hatóságokat, hogy fél éven belül nyújtsák be leépítési terveiket. számításaik szerint ugyanis a csökkenő születési számok következtében 1986-ig közel 3 millió iskolai férőhely válik fölöslegessé angliában és walesben, s ennek legalább a 40 százalékát meg is akarja szüntetni, illetve más célokra hasznosítani a kormány.

a tanárok és az oktatásügyi hatóságok ezzel szemben rámutatnak, hogy az ország számos térségében máris túrheteretlenül túlzusfolt osztályok vannak, és több százezer tanár tengődik munka nélkül. azt is hangsúlyozzák, hogy a kormány kizárólag pénzügyi megfontolásokból, az eddig is szorongatott oktatásügyi költségkeretek további lefaragása végett akarja csökkenteni az iskolák számát.

lb/dj pn pk

13.53 160681 1024

Fe

-.-

sk0027 4 230 mtik1028

haig - csao

peking, 1981. június 16. /mti/ - csao ce-jang kínai minisztereelnök kedden délután fogadta haig amerikai külügyminisztert. kínai közlés szerint a baráti légkörű találkozó alkalmával csao ce-jang tájékoztatta amerikai vendégét kina politikai és gazdasági helyzetéről, és véleménycserét folytatott vele közös érdeklő kérdésekről.

haig külügyminiszter átadta csao ce-jangnak reagan elnök személyes levelét, és az elnök nevében amerikai látogatásra hívta meg a minisztereelnököt a számára megfelelő időpontban. csao ce-jang „örömmel elfogadta a meghívást, „ és a kínai kormány nevében pekingi látogatásra hívta meg reagan elnököt.

é b/vs pn pk

14.01 160681 0678

-.-

sk0028 4 230 mtik1030

rövid hírek

portugál vadászgép

Lisszabon, 1981. június 16. /ap/upi/reuter/ - portugáliában a légierő egyik fiat gyártmányu sugárhajtásu kiképző gépe repülés közben kigyulladt és - bár a pilóta megpróbálta elkerülni a lakott területet - gépe mégis montijo város egyik bérházára zuhant. a ház lakói közül egy idős asszony és egy két éves gyermek meghalt. a pilótának még idejében sikerült kikapitulálnia. az utóbbi három évben ez már a harmadik eset, hogy a légierő valamelyik fiat gyártmányu gépe gyakorlatozás közben felmondja a szolgálatot.

török politikai per

ankara, 1981. június 16. /ap/ - a katonai ügyész 8-tól 15 évig terjedő börtönbüntetés kiszabását követelte hétfőn a maoista török munkás-parasztpárt 24 vezetőjére. a vád: összeesküvés a török alkotmányos rend megdöntésére.

Fi 15.05

kokain

lake wales, florida, 1981. június 16. /ap/ - minden idők második legnagyobb illegális kokainszállítmányát foglalták le amerikai szövetségi ügynökök floridában, a levegőben kezdődött és a földön folytatott hajsza eredményeként. egy ötven éves kaliforniai pilóta próbált amerikába csempészni 253 kiló kokaint. őt ugyan sikerült letartóztatni, két társa azonban kerekelt oldott. a kábítószert kolumbiai eredetű, értéke 140 millió dollár.

ugrás a 19. emeletről

new york, 1981. június 16. /ap/ - öngyilkossági szándékból egy manhattani épület 19. emeletéről kiugrott a huszéves walter foster - s életben maradt, bár igen súlyos állapotban szállították kórházba. életét annak a felfújható párnának köszönheti, amelyet egy mentőosztag helyezett el nagy pontossággal az esés irányába. a mentők felkészülhettek a halálugrás fogadására, mert előzőleg hosszan alkudoztak a halni készülővel.

wr pn pk

14.23 160681 1737

-.-

sk0029 4 230 mtik1031

psoe

madrid, 1981. június 16. /mti/ - a spanyol szocialista munkáspárt /psoe/ országos vezetősége alternatív kormányprogramnak tekintett dokumentumot hagyott jóvá. a keddi lapok által ismertetett javaslat a nemzeti realitásokkal és az ország lehetőségeivel összhangban álló világos külpolitikai koncepciót követel. a spanyol demokrácia kiépítésének jelenlegi szakaszában a dokumentum veszélyesnek tartja az olyan célok kitűzését, mint a nato-ba való belépés, mert ez - mondja ki a javaslat - megosztja az ország belső politikai erőit, társadalmát.

spanyolország belső ügyeit illetően a lényegében ötpontos tervezet mindenekelőtt javasolja az államgépezet demokratizálását, amely „csak igen csekély változáson ment át a diktatura óta,„ hangoztatja a szoros összefüggést az emberi szabadságjogok garantálása és az állampolgárok biztonsága között. a dokumentumban kijelölt harmadik cél a társadalom korszerűsítése, a szabadságjogok

R. 15.25

kibővítése, és a szegények, a társadalom szélén élők szükségleteinek nagyobb figyelembe vétele. feladatnak tartja a jelenlegi gazdasági válság leküzdését, amely a szocialisták megítélése szerint sokkal nagyobb, mint 1929 óta bármikor volt.

... leh/im pn pk

14.23 160681 1213

-.-

sk0030 4 230 mtik1032

kiegészítés mai mtik 1011 jelzésű hírünkhöz

bécs, 1981. június 16. /mti - az elnöki hivatal közleménye szerint kórházi kezelésre szorul dr. rudolf kirchschla:ger szövetségi elnök is, aki a háboruban szerzett sérülése okozta fájdalmak miatt vonult be a kórházba. kirchschla:ger lemondta e heti programjait.

sz pn pk

14.45 160681 0346

-.-

sk0031 4 230 mtik1033

népi ellenőrzés

- donyeck, 1981. június 16. /taszsz/ - leváltották a vezérigazgatót a népi ellenőrök kezdeményezésére az ukrain artyomovszk városi sókitermelő egyesülésben. kiderítették, hogy felelősség terheli a munkaügyi rendelkezések megsértéséért és egy tétel áru tönkremenéséért.

a vállalat népi ellenőrzési bizottsága az alkotmányban biztosított hatáskörével élt, ugyanis ezeknek a szervezeteknek joguk van figyelemmel kísérni vállalatuk tevékenységét, a tervek teljesítését, fel kell tárniuk a bürokratikus jelenségeket, a lelkiismeretlen gazdálkodást és hanyagságot.

Fi 15. 40

az szkp xxvi. kongresszusa hangsúlyozta: „ a vezető szervek és káderek munkájának ellenőrzése a szovjet demokrácia elidegeníthetetlen része„, erről tanuskodik a népi ellenőrzés tekintélyének és létszámának növekedése is.

a szovjetunióban az állampolgárok milliói vesznek részt a gazdasági, társadalmi és kulturális döntések meghozatalában, az állami ügyek intézésében.

ts ai pk

15.05 160681 0995

—•—

sk0032 4 230 mtik1034

bkp kb-plénum

szófia, 1981. június 16. /mti/ - kedden a szófiai bojana rezidencián teljes ülést tartott a bolgár kommunista párt központi bizottsága. az ülésen az államhatalmi szervek munkájának tökéletesítésével kapcsolatos kérdéseket, valamint a nemzetgyűlés vezetősége, az államtanács és a minisztertanács összetételére vonatkozó javaslatot vitattak meg.

a központi bizottság egyhangúlag jóváhagyta a parlament elnöki és alelnöki tisztségébe, az államtanács és a minisztertanács tagjai sorába, a nemzetgyűlés állandó bizottságainak vezetőségébe, a legfelsőbb bíróság elnöki tisztségébe és a legfőbb ügyész tisztségére előterjesztett jelölteket. a javaslatokat a bolgár nemzetgyűlés kedden délután megnyíló alakuló ülészaka elé terjesztik.

ék/im ai pk

15.15 160681 0779

R

15.15
kp
P

—•—

sk0033 4 230 mtik1036

a jugoszláviai tartományok autonómiájáról /1.rész/

belgrád, 1981. június 16. /mti/ - az ujvidéki magyar szó közölte major nándor, a jksz kb elnökség végrehajtó titkára átfogó tanulmányát a jugoszláviai tartományok /koszovo, vajdaság/ autonómiájának kérdéseiről.

- a nemrégii koszovói eseményekből való kibontakozás egyik legfontosabb összetevője az öngazgatási viszonyok fejlesztése, - mutatott rá a szerző. - a koszovón eszközölt beruházásoknak az utóbbi esztendőkből csak elenyésző része, mindössze néhány százaléka származott a koszovói ipar felhalmozási alapjaiból, a többi a fejletlen köztársaságok és a koszovo felemelkedését serkentő országos alappól került ki. bár koszovo így is óriási léptekkel fejlődött, gazdasági lemaradását mégsem sikerült olyképpen csökkentenie, mint a fejletlen köztársaságoknak, macedóniának, crna gorának, bosznia-hercegovinának. ezen a ponton a nacionalistáknak sikerült egy elfogadhatatlan tézist elég széles körben elterjeszteniük: mivel a lemaradás tartósodott, kérdéseessé vált az egyenjogúság, a lemaradást pedig csak úgy lehet kiküszöbölni, ha az ország több pénzt bocsát koszovo rendelkezésére. erre a kiindulópontonra épültek az albán nacionalisták tervei és szándékai, s végül megszületett a reakciós jelmondat: „köztársaság nélkül nincs egyenlőség.”

- ezért a fejletlen köztársaságokba és koszovóba irányítandó investíciós eszközöknek a felét már az idén nem a központi alapokon át, hanem a társult munkaszervezetek /vállalatok/ közvetlen eszköztársítása révén realizálják. ez azt jelenti, hogy például konkrét vajdasági dolgozó közösségek a koszovóiakkal karöltve dolgozzák majd ki az investíciós programokat. /folyt./

már/im ai pk

15.34

160681 1709

R.

AG. 20

-?-

sk0034 4 230 mtik1037

a jugoszláviai tartományok autonómiájáról /2.rész/

- meg kell említenünk, hogy akadtak szerb nacionalisták, akik számára a loszovói események kapóra jöttek, hogy ismét felmelegítsék korábbi autonómiaellenes, unitarista elképzeléseiket, amelyek háttérében szintúgy az állam szerepének túlbecsülése és misztifikálása, az etatista-bürokratikus viszonyok újraélesztésének szándéka lappang. Ők most az autonómia megnyirbálását szorgalmazzák, ha nem is alkotmányrevízió útján, de az alkotmányos rendelkezések értelmezésének felülvizsgálása révén.

- szándékuk jellege abból is kiviláglik, hogy noha jómaguk emlékeztek rá, miszerint az autonóm tartományok csupán öngazgatási társadalmi-politikai közösségek, épp az autonómiát kívánják megnyirbálni szerbia államisága nevében. akadtak felelősségteljes emberek is, akiknek kétes értékű kijelentéseit bátorításnak igyekeznek felfogni ezek az elemek.

- szerbia népe azonban elveti a túlfűtött nacionalisták követeléseit, mert jól tudja, a tartományok szocialista autonómiája a köztársaság egészének stabilitását szolgálja. jól tudja azt is, hogy az autonómia teljes mértékű érvényesítéséért nemcsak a tartományok népeinek, hanem egész szerbia népének is küzdenie kell.

- az autonómiát senki sem adományozta a vajdaság népeinek, maguk harcolták ki maguknak az ország többi népeivel együtt, s a kommunista párt tartományi szervezetének vezetésével annak a felismerésnek a jegyében, hogy csakis az együttélésben és egyenjogúságban rendezhetik sorsukat és alapozhatják meg jövőjüket, félrelökve azokat, akik évszázadokon át újra és újra igyekeztek egymás közti véres harcokba taszítani őket, aztán pedig fejük felett külön érdekeiket rendezgetni és érvényesíteni - írta a többi között major nándor.

már/im ai pk

15.36

160681 1789

R.

18. 24

-.-

sk0035 4 230 mtik1038

haig - teng /1.rész/

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1981. június 16. /mti/ - a háromnapos látogatáson pekingben tartózkodó alexander haig amerikai külügyminiszter kedden megbeszélést folytatott teng hsziào-ping pártalelnökkel, a kínai-amerikai stratégiai kapcsolatok fejlesztésének szószólójával. a találkozó elején teng hsziào-ping külföldi újságírók jelenlétében megjegyezte: örömmel hallotta, hogy haig és huang hua kínai külügyminiszter tárgyalásai „nagyon jól mentek végbe,,.

kínai források szerint teng hsziào-ping és haig az „udvariasság és a nyíltság légkörében,, vitatott meg bilaterális és nemzetközi problémákat. teng hsziào-ping megkérte haig külügyminisztert, hogy tolmácsolja legjobb kívánságait reagan elnöknek és bush alelnöknek, és adja át szívélyes üdvözetét nixon és ford volt elnököknek. amerikai források közölték, hogy haig külügyminiszter a teng hsziào-pinggel lezajlott találkozó után kijelentette: tárgyalásai „nagyon, nagyon jók voltak, és úgy érzi, hogy a pekingben eltöltött idő hasznosnak bizonyult,,.

az amerikai küldöttség szóvivője egyebek között kijelentette, hogy a tárgyalásokon, amint az várható volt, felvetődött tajvan kérdése, de nem töltött be vezető szerepet. a figyelem középpontjában olyan kérdések álltak, mint az afganisztáni és a kambodzsai „kérdés,, mindkettő nagyfontosságú, elsősorban kína számára. haig biztosította kínai partnereit, hogy az egyesült államok mindkét „kérdést,, napirenden tartja. /folyt./

éb/im pn pk

15.42

160681 1527

-.-

sk0036 4 230 mtik1039

haig - teng /2.rész/

amerikai körökben hangsúlyozzák, hogy ami a nemzetközi politika kulcskérdéseit illeti, a kínai vezetőkkel folytatott tárgyalások eredménye messze felülmulta az amerikai fél várakozásait, s a tárgyalások eredményeként várható, hogy javulás következik be a kínai-amerikai kapcsolatok minden területén. a jelek szerint konkrét formában napirendre került az amerikaiak által kínának felajánlott

Ki 18, ⁴⁵

fegyverszállítás kérdése is, egy amerikai szóvivő szerint haig külügyminiszter és keng piao kínai honvédelmi miniszter tárgyalásai elősegítették annak tisztázását, hogy kína milyen típusu amerikai fegyverek vásárlásában érdekelt.

éb/im pn pk

15.43

160681 0675

-.-

sk0037 4 230 mtik1040

írán - belviszály

teherán, 1981. június 16. /mti-dpa/afp/taszsz/upi/ap/ - baniszadr elnök „politikai alkalmasságát”, fogja vizsgálni a teheráni parlament. a medzslisz kedden a szavazatok többségével úgy döntött, hogy sürgősségi ügyrendi javaslattal bocsátja vitára a kérdést. nyilvánvalónak látszik, hogy a parlamentben, ahol a képviselők elsöprő többsége a vallási párt híve, és egyuttal az államfő ellensége, baniszadr elmozdítása mellett születik majd döntés. az alkotmány szerint ezután khomeini ajatollahnak, írán vallási vezetőjének kellene kimondani a végső szót.

a parlamentnek 24 órán belül kell megejteni a tulajdonképpeni bizalmi szavazást. a medzslisz épülete előtt kedden tüntetők ezrei követelték baniszadr fejét. a hírügynökségi jelentésekből az derül ki, hogy a teheráni utcákon most jobbra a vallási párt, illetve a radzsai-kormány hívei hallatják hangjukat, míg baniszadr elnök követői a jelek szerint a háttérben maradnak. megfigyelők szerint az államfő és politikai fegyvertársai el akarják kerülni, hogy híveik mozgósításával polgárháborút provokáljanak. a belviszályok már így is vészjóslóak. a taszsz teheráni jelentése szerint több vidéki városban heves összetűzések zajlanak a kormányzó iszlám köztársasági párt hívei és baniszadr támogatói között.

bizonytalan az, hogy baniszadr a számára nyilvánvalóan hátrányos politikai légkörben milyen lépést fog tenni. az elnök hollétéről hat napja semmit nem lehet tudni.

a dpa tudósítója emlékeztet arra, hogy két héttel ezelőtt baniszadr kijelentette: nem fog magától lemondani, csakis erőszakkal távolíthatják el.

Fel 16.45

megfigyelők azt latolgatják, vajon baniszadr az államfői tisztség esetleges elvesztésével nem válik-e majd egy törvényen kívül helyezett ellenzék vezérévé, amely azt reméli, hogy maga mögé állíthatja a gazdasági problémák miatt csalódottá váló tömegeket. egyelőre azonban - legalábbis a fővárosban - a kormánypárt mögött sorakozik fel az utca embere.

ku pn pk

16.03 160681 1991

-.-

sk0038 4 230 mtik1041

új bolgár minisztere lnök

szófia, 1981. június 16. /mti/ - a bolgár nemzetgyűlés keddi alakuló ülésén a parlament új elnökévé sztanko todorovot, a bkp politikai bizottságának tagját választották meg. a bolgár népköztársaság államtanácsának elnökévé ujjáavasztották todor zsvkovot, a bkp kb főtitkárát.

a minisztertanács új elnökévé grisa filipovot, a bkp politikai bizottságának tagját, a bkp kb titkárát választották meg.

ék/zsa ai pk

16.06 160681 0464

-.-

sk0039 4 300 mtik1042

asszad-habib

beirut, 1981. június 16. /mti/ - hafez asszad szíriai államfő kedden fogadta philip habibot, reagan amerikai elnök különmegbizottját, aki szaúd-arábiából jövet hétfőn érkezett damaszkuszba, s aki az ugynevezett szíriai-izraeli rakétaválság ügyében közvetít a közel-keleten. a megbeszélésekről, amelyeken khaddam külügyminiszter is részt vett, részleteket nem közöltek. habibot szerdán izraelbe várják.

uf
H.
[Handwritten signatures and initials]

az al-baath című damaszkuszi lap keddi kommentárjában hangsúlyozta, hogy szíria nem hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni habibbal a jogtalan izraeli követelésekről, nevezetesen az arab békefenntartó erők védelmére libanonba telepített rakéták kivonásáról. ha az egyesült államok sikerre akarja vinni habib misszióját, csupán izraeli szövetségesére kell nyomást gyakorolnia - mutat rá a lap, hozzáfűzve, hogy begin izraeli miniszterelnök katonai fenyegetései és az amerikai közvetítő misszió ugyanannak az éremnek a két oldala. a tishin című lap szerint washington maga ítélte kudarcra habib misszióját izrael teljes, fenntartás nélküli támogatásával.

bz bs

bs/dj pn

17.02 160681 1115

-.-

sk0040 4 230 mtik1043

arafat-irak-olaj

beirut, 1981. június 16. /mti/ - kedden többnapos látogatásra bagdadba érkezett jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet elnöke, hogy közvetítő tárgyalásokat folytasson egyfelől az iraki-iráni háborús konfliktus megszüntetéséről, másfelől a libiai-iraki kapcsolatok normalizálásáról. arafat bagdadi nyilatkozatában rámutatott, hogy az iraki atomreaktor ellen végrehajtott izraeli agresszió nemcsak irakot, hanem az egész arab nemzet biztonságát is fenyegeti.

--- arafat - beirut-i értesülések szerint - később valószínűleg teheránba is ellátogat.

--- az arab államok csucsértekezletet tartanak bagdadban és megtorló intézkedéseket foganatosítanak az egyesült államokkal szemben, amennyiben az amerikai vétő megakadályozza a biztonsági tanácsot abban, hogy az irak elleni agresszió miatt kötelező erejű szankciókkal sújtsa izraelt - írja az al-vatan című kuvaiti lap a tunéziai külügyminisztert idézve. a csucstalálkozót külügyminiszteri értekezleten készítik elő.

VA 1981.06.16.

az al-liva című beiruti lap diplomáciai forrásokra hivatkozva arról számol be, hogy egyes olajtermelő arab államok hajlandóságot mutatnak az olajfegyver alkalmazására az izraeli agressziót védelmező egyesült államokkal szemben s ez ügyben érintkezésbe léptek egymással.

bz/hi pn bs

17.05 160681 1307

-3-

sk0041 4 230 mtik1044

salt-tárgyalások - palme-bizottság /1.rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. június 16. /mti/ - a hadászati fegyverrendszerek korlátozásáról szóló szovjet-amerikai tárgyalások haladéktalan felújítását sürgette a leszerelés és a biztonság kérdéseivel foglalkozó, ugynevezett palme-bizottság abban a dokumentumában, amelyet moszkvai ülése után kedden tettek közzé a szovjet fővárosban. a bizottság jelentése még korábban készült, azonban most sem vesztette el időszerűségét: a nemzetközi közvélemény igen széles rétegeinek határozott támogatása és a szovjetunió tárgyalási javaslatai ellenére a salt-tárgyalások folyamata mindeztideig szünetel az amerikai fél magatartása miatt.

a vezető politikai személyiségekből álló bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a hadászati fegyverrendszerek korlátozásáról folyó tárgyalások nem egyszerűen a két országot érintik, hanem hatásuk az egész világra kiterjed. ezért minden nép kötelessége, hogy kifejtse erről álláspontját, követelje a tárgyalások haladéktalan felújítását.

„a salt-folyamat sokkal többet jelentett, mint csupán arra irányuló erőfeszítést, hogy csökkentsék a nukleáris fegyverek számát: olyan politikai jelentőségű folyamattá vált, amely jelentőségében túlnőtt a fegyverkezés alakulására gyakorolt hatásán - ez a folyamat mintegy hőmérője lett a szovjet-amerikai kapcsolatoknak, jelképezte a szovjet-amerikai együttműködésre törekvést. ugyanakkor központi tényező lett azokban a diplomáciai erőfeszítésekben, amelyek a legfontosabb, s ezért a legveszélyesebb területeken igyekeztek korlátozni a szovjet-amerikai versengést. a salt-folyamat kudarcra veszélyeztetné az enyhülést Európában, kihatna a szovjetunió, az egyesült államok, kína és japán bonyolult kapcsolataira délkelet-ázsiaián. mivel a hadászati fegyverzetek

Handwritten signatures and initials at the bottom of the page, including a large 'U' and 'K.P.' with a flourish.

korlátozásáról folytatott szovjet-amerikai tárgyalás a nukleáris fegyverek elterjedése megakadályozásának központi eleme, a salt-tárgyalás kudarca negatívan hatna ki az egész világ politikai viszonyaira, megnövelné a háboru kockázatát - állapítja meg a palme-bizottság jelentése. /folyt./

ki/dj ai bs

17.11 160681 2137

-.-

sk0042 4 230 mtik1045

salt-tárgyalások - palme-bizottság /2.rész/

a terjedelmes tanulmány részletesen vizsgálja, hogyan hatna ki a világ egyes körzeteire az ilyen kudarc. a szovjet-amerikai kapcsolatok terén a salt-folyamat eredménytelensége a fegyverkezési verseny fokozását, a rakétaelhárító rakétarendszerekre vonatkozó korábbi szerződés érvénytelenítését, az együttműködés lehetetlenné tételét hozná magával. ez hosszú időre szóló, rendkívül bizonytalan s ezért nagyon is veszélyes helyzetet teremtene a két nagyhatalom kapcsolatában.

európában a salt kudarca az enyhülési folyamat végét jelenthetné, holott az elmúlt évtizedben a kelet-nyugati kapcsolatok politikai és gazdasági téren egyaránt fejlődést mutattak, s egyelőre még túléltek a nemzetközi helyzetben mutatkozó rosszabbodást. nem lehetne például tárgyalni a közepes hatótávolságu nukleáris fegyverek kérdéséről, az európai államok növelnék a fegyverkezést, megnövekednék a háborus kockázat európában. „könnyű ma elfelejteni, mit is jelent olyan körülmények között élni európában, amikor a háboru reális veszélyt jelent,, - figyelmeztet a bizottság jelentése arra, hogy a salt kudarca a hidegháboru teljes felújítását, a konfliktus reális veszélyét hozná magával európában.

részletesen elemzi a tanulmány egy ilyen kudarc veszélyes kihatásait délkelet-ázsiaiában és a világ más körzeteiben. az egyik legnagyobb veszélynek azt tartja, hogy nyilvánvalóan megindulna a verseny a nukleáris fegyver birtoklásáért, az ilyen fegyverek elterjedését nem lehetne megakadályozni.

„a salt-folyamatot lehet bírálni: bonyolult és lassu ez a folyamat. de ez az egyetlen létező eszköz arra, hogy megfékezzük az emberi faj fennmaradását fenyegető legnagyobb veszélyt. ha ez a folyamat megszűnne, haladéktalanul felszámolnák még azt a kevés

Uf
K. B.
A.

eredményt is, amelyet eddig elértek a nukleáris háború kockázatának fékentartásában. a salt kudarcra, a korlátozások megszüntése az elképzelhető legnagyobb mértékben vetné vissza az egyetemes béke ügyét.,, /folyt./

ki/dj ai bs

17.18 160681 2026

-.-

sk0043 4 230 mtik1046

salt-tárgyalások - palme-bizottság /3.rész/

„ebből kiindulva a bizottság feltétlenül szükségesnek tartja, hogy az egyesült államok és a szovjetunió kormánya tartsa meg a salt tárgyalások felújítására tett ígéretet. ezeknek az ígéreteknek alapján, az egész világot átfogó érdekek alapján a bizottság reméli, hogy az egyesült államok és a szovjetunió folytatja immár 12 év óta tartó erőfeszítéseit a nukleáris fegyverek korlátozására, a lehető leggyorsabban felújítja a tárgyalásokat. a bizottság reméli, hogy mindkét fél a legnagyobb fokú önmérsékletet tanúsítja a tárgyalások idején. ez nem csupán az egyesült államok és a szovjetunió érdeke, hanem az egész világé., - hangoztatja a jelentés, amelynek kidolgozásában olyan vezető személyiségek vettek részt, mint cyrus vance volt amerikai és david owen volt brit külügyminiszter, gro harlem brundtland norvég kormányfő, shridath ramphal, a brit nemzetközösség főtitkára, egon bahr, a spd vezető leszereelési szakértője és mások.

ki/dj ai bs

17.19 160681 1014

-.-

KA

IP
H
SP

sk0044 4 230 mtik1047

magyar parlamenti küldöttség

— bonn, 1981. június 16. /mti/ - az apró antal vezette magyar parlamenti küldöttség keddi programjában a daimler-benz ag. sindelfingeni üzemének látogatása szerepelt. a legmodernebb technikai eszközökkel felszerelt üzem megtekintése után az országgyűlés elnöke és a küldöttség tagjai beszélgetést folytattak a daimler-benz ag. elnökségének tagjaival.

az elnökség által adott diszebéd után a küldöttség megtekintette a vogtsbauernhofi szabadtéri muzeumot, majd ellátogatott viernheim állami erdőgazdaságába.

a szerdai programban a bodeni-tóhoz teendő kirándulás és a környék nevezetességeivel való ismerkedés szerepel. szerdán este a küldöttség repülővel hamburgba, majd onnan gépkocsival kielbe, programjának következő állomására utazik.

kanyó/dj bs

17.23

160681 0810

-.-

sk0045 4 230 mtik1048

nők világkongresszusa - tájékoztató /1.rész/

prága, 1981. június 16. /mti/ - a nők világkongresszusáról és a nemzetközi demokratikus nőszövetség /ndnsz/ viii.kongresszusáról, amelyekre ősszel kerül sor prágában, sajtótájékoztatót tartottak kedden a csehszlovák fővárosban. freda brown, az ndnsz elnöke és marie kabrhelova, a csehszlovák kongresszusi előkészítő bizottság vezetője, a csehszlovák nőszövetség elnöke ismertette a hazai újságírókkal és a külföldi tudósítókkal a két tanácskozás céljait, programját és előkészületeit.

elmondták, hogy a nők világkongresszusán, amelynek jelszava „egyenjogúság, nemzeti függetlenség, béke”, lesz, előreláthatólag több mint 100 országból 1200 küldött és vendég vesz részt, nemcsak az ndnsz 129 tagszervezetének delegátusai, hanem más nőszervezetek, különféle nemzetközi szervezetek és mozgalmak képviselői is. az október 8-tól 13-ig az új prágai művelődési palotában tartandó világkongresszus két plenáris ülésén, valamint hat munkabizottságának háromnapos megbeszélésein a nők valamennyi fontos problémáját napirendre tűzi. a munkabizottságok a következő témákkal

Wf
HP
[Signature]

foglalkoznak majd: ,, a nők a békéért és leszerelésért,, ,, a nők a nemzeti függetlenségért és a fejlődésért,, ,, a nők és a munka,, ,, ,, a nők egyenjogúsága a társadalomban,, ,, ,, a nők és a család,, ,, ,, a nemzeti, regionális és nemzetközi szervezetek, valamint ensz-szervezetek közötti együttműködés,,.

a nők világkongresszusa után, október 14-15-én ülésezik majd prágában a világ legnagyobb nőszervezetének, az 1945-ben alapított ndnsz-nek soronlévő kongresszusa, nemcsak időrendileg kapcsolódva a megelőző világkongresszushoz, hanem tartalmában is, felhasználva annak eredményeit. /folyt./

sn/hi pl bs

17.32 160681 1744

-.-

sk0046 4 230 mtik1049

nők világkongresszusa - tájékoztató /2.rész/

mindkét nemzetközi nőtanácskozás résztvevői számára a szervezők gazdag kulturális és politikai kísérő-programot terveznek. a külföldi résztvevők jelentős része látogatásokat tesz majd a vendéglátó ország üzemeiben és intézményeiben, megismerkedik a csehszlovák nők életével és társadalmi helyzetével, továbbá a gyerekekről és a családról való gondoskodás csehszlovákiában kialakított szocialista rendszerével.

sn/hi pl bs

17.49 160681 0487

-.-

sk0047 3 230 mtik1050

lengyel eseményössze foglaló /1.rész/

scipiades iván, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

varsó, 1981. június 16. /mti/ - lengyelország-szerte folynak a ix. /rendkívüli/ kongresszust előkészítő vajdasági beszámoló és vezetőségválasztó pártértekezletek. kedden hat vajdaságban, illetve

VF *15.12* *[Signature]*

a varsói katonai körzetben fejezték be a hétfőn megkezdett konferenciát. ugyanezen a napon hat másik vajdaságban láttak hozzá az új vezetőségek és a kongresszusi küldöttek megválasztásához. ezeken a pártértekezleteken a Lemp központi bizottságának, illetve politikai bizottságának több tagja is részt vesz.

a beszámoló és választási kampányban új szakaszt nyitott a varsói katonai körzet pártértekezlete, amellyel kezdetét vette a néphadsereg pártszervezeteinek kongresszusi előkészítő tevékenysége.

a Lemp eszmei irányítása alatt álló, a párt által támogatott ágazati szakszervezetek országos egyeztető bizottsága felhívást intézett Lengyelország valamennyi dolgozó kollektívájához és ipari vállalatához az élelmiszerellátás megjavítása érdekében. a dokumentum hangsúlyozza, hogy az élelmiszeripari komplexum számára biztosítani kell a folyamatos elektromos energia- és üzemanyagellátást, a közlekedésben pedig elsőbbséget kell biztosítani az élelmiszerszállításnak. a felhívás szerint a mezőgazdasági gépek javításának és karbantartásának megszervezésével, sőt adott esetben a betakarításban végzett munkával kell segíteni a mezőgazdaságot. az ágazati szakszervezetek a többi szakszervezetet is csatlakozásra szólítják fel, a tömegtájékoztatási eszközöktől pedig a kezdeményezés népszerűsítését kérik.

a *zolnierz wolnosci*, a lengyel néphadsereg lapja kedden kommentárban bírálta a szolidaritást, amiért védelmezi a külföldi diverziós központok által irányított és pénzelt kor ellenzéki csoportosulás alkotmányellenes és ellenforradalmi tevékenységét. a lap idézte a kor egyik alapító tagjának egy külföldi lap számára adott nyilatkozatát, amely szerint a kor valóban kap időnként támogatást nyugati országoktól. tevékenységét a szolidaritáson belül folytatja, felhasználva azt, hogy formailag nem érvényesek rá a szolidaritás és a kormány között létrejött megállapodások. így módon a kor tevékenysége nemcsak az alkotmánnyal, hanem a tavaly nyári társadalmi megállapodásokkal is ellentétes - állapítja meg a *zolnierz wolnosci*, majd nyomatékosan figyelmeztet arra: amíg a szolidaritás védelmezi a kor-t, addig előállhatnak olyan helyzetek, amelyek veszélyes társadalmi feszültségeket idézhetnek elő.

/folyt./

...si/jp df bs

17.54

160681 2549

187

-.-

sk0048 3 230 mtik1051

Lengyel eseményössze foglaló /2. rész/

ujabb rendőrelleses incidens történt keddre virradóra, ezuttal a katowicei pályaudvaron, ahol huligánok kárt tettek a pályaudvar helyiségében, a közbelépő rendőröket pedig kövekkel hajigálták meg. a rendőrség nagy létszámú erő bevetésével energikusan véget vetett a rendbontásnak. a közelmúltban a varsó-zagorz között közlekedő vonaton ittas férfiak erőszakkal kiszabadítottak egy büntetett előéletű közveszélyes munkanélkülit, akit két rendőr szállított megbilincselve egy másik vajtáságra. a rendőrség az ügyben nagy erővel nyomoz.

si/jp df bs

17.56 160681 0607

-.-

sk0049 4 230 mtik1052

madridi találkozó /1.rész./

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. június 16. /mti/ - akármit is mondjanak egyesek arról, hogy a madridi találkozó zsákutcában van, objektív tény, hogy jelentős eredményeket értünk el - jelentette ki felszólalásában leonyid iljicsov külügyminiszter-helyettes, a szovjet küldöttség vezetője a madridi találkozó keddi teljes ülésén. sok kérdésben, sokszor éles viták után, megállapodásra készen egyeztetve vannak a javaslatok. egyesek azt állítják, hogy nem ezek a fő kérdések. ez azonban már pusztán megítélés kérdése, mindenesetre tény, hogy a javaslatok több, mint kétharmada valamilyen formában egyeztetve van és nem szabad megengedni, hogy bárki is csorbítsa ezeket az eredményeket.

a madridi találkozó figyelmének középpontjában természetesen az európai katonai enyhülési és leszerelési konferencia áll - mutatott rá a szovjet delegáció vezetője. fontos alapelv, hogy egyetlen állam biztonságának érdekeit sem szabad sérteni. emlékeztetett rá, több mint három hónapja annak, hogy a szovjetunió konkrét lépést tett ebben a kérdésben azzal, hogy kijelentette: kész egész európai területére kiterjeszteni a bizalomerosztó intézkedések hatókörét, ha a nyugati országok is megfelelő válaszlépést tesznek. mindeztideig azonban a nato-országok küldöttségei úgy tettek, mintha a szovjet javaslat második fele nem léteznék. emlékeztetett rá, hogy a

4 19.7
[Handwritten signature]

biztonsági intézkedéseket csak a változatlan egyensúly alapján lehet megvalósítani és hangsúlyozta, európa nem pusztán földrajzi fogalom, politikai és stratégiai vonatkozásai is vannak, amelyeket mindenkinek tudomásul kell vennie. nem reálisak azok a remények - figyelmeztetett -, hogy egyoldalú lépésekre lehet bírni a szovjetuniót és más szocialista országokat, különösen biztonsági kérdésekben. az egyesült államok szeretné az összes európai ország katonai tevékenységét ellenőrizni, úgy azonban, hogy ő maga kívül maradjon mindenféle ellenőrzésen. a biztonsági konferenciával kapcsolatosan hangsúlyozta, már minden kérdés tisztázva van, csak ez az egy kérdés, a bizalomerosztó intézkedések földrajzi kiterjedése maradt megoldatlan. /folyt./

leh/zsa fm bs

18.04 160681 2180

-.-

sk0050 4 230 mtik1053

madridi találkozó /2.rész./

azokkal, az előző ülésen elhangzott amerikai vádakkal szemben, amelyek szerint a szovjetunió fokozza a fegyverkezést, iljicsov rámutatott, hogy 1982-ben már 226,3 milliárd dollár lesz az egyesült államok katonai költségvetése. a következő öt évben pedig annyit akarnak katonai célokra fordítani, amennyit az összes nato-ország együttvéve az utolsó évtizedben költött erre a célra. mindebből következik, az egyesült államok és nem a szovjetunió az, amelyik katonai fölény elérésére törekszik.

a szovjet külügyminiszter-helyettes a továbbiakban részletesen ismertette a leonyid iljics brezsnyev június 9-i beszédében elhangzott javaslatot az enyhülésnek a földközi-tenger térségére való kiterjesztéséről, hogy ezt a térséget a katonai-politikai konfrontáció övezetéből a béke és az együttműködés övezetévé változtassák. iljicsov végül ismételten felhívta a nyugati küldöttségeket, mindenekeelőtt az amerikaiakat, hogy az egyenjogú együttműködés és a gyakorlati megállapodások útjára lépjenek a helsinki záróokmány minden fejezete tekintetében, beleértve a leszerelési értekezlet összehívását is. mi továbbra is várjuk ebben a tekintetben a válaszlépéseket - mondotta.

maurice adela, a máltai küldöttség vezetője üdvözölte a földközi-tengernek a béke és az együttműködés övezetévé változtatására irányuló szovjet javaslatot.

KA 187
[Handwritten signature]

detlev zu rantzau, az nszk küldöttségének helyettes vezetője vitatta, hogy eddig sok eredményt értek volna el a madridi találkozón. további viták szükségesek még valamennyi kérdésben, hangoztatta.

max kampelman, az egyesült államok küldöttségének vezetője, mult heti felszólalásához hasonlóan, ezuttal is a szovjetuniót vádolta fegyverkezési erőfeszítésekkel és az amerikai katonai kiadások „magyarázataként”, a többi között ismét az afganisztánnak nyújtott szovjet segítségre hivatkozott.

leh/zsa fm bs

18.09 160681 1899

-?-

sk0051 4 230 mtik1054

nothomb - elutazás

moszkva, 1981. június 16. /mti/ - szovjetunióbeli látogatását befejezve kedden elutazott moszkvából charles-ferdinand nothomb belga külügyminiszter. a vendéget a repülőtéren andrej gromiko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió külügyminisztere bucsuztatta. elutazása előtt a belga külügyminiszter a kreml falánál megkoszoruzta az ismeretlen katona sírját.

it/zsa pl bs

18.10 160681 0428

-?-

sk0052 4 230 mtik1055

bolgár nemzetgyűlés - alakuló ülés - 1.

szófia, 1981. június 16. /mti/ - szófiában kedden megtartotta alakuló ülését a június 7-én megválasztott új bolgár nemzetgyűlés. a 400 tagú bolgár parlament alakuló ülését a törvényhozás korelnöke, a 88 éves vladimir sztoicsev nyitotta meg.

24

187

a bolgár nemzetgyűlés új elnökévé a bkp és a bolgár népi földműves szövetség parlamenti csoportjainak javaslata alapján sztanko todorovot, a bkp kb politikai bizottságának tagját választották meg. az alelnökök milena sztambolijcska, ninko sztefanov, draza vlcseva és atanasz dimitrov képviselők lettek.

a bolgár népköztársaság államtanácsának elnökévé egyhangulag újraválasztották todor zsvkovot, a bkp kb főtitkárát.

a minisztertanács új elnökévé grisa filipovot, a bkp kb politikai bizottságának tagját, a központi bizottság titkárát választották meg.

a képviselők ezt követően letették az esküt, majd a parlament új elnöke, sztanko todorov ismertette a napirendi javaslatot, amelyet a ház tagjai egyhangulag jóváhagytak. az első napirendi pontok között szerepelt az öt évvel ezelőtti megalakult kormány lemondása, amelyet sztanko todorov, a minisztertanács eddigi elnöke terjesztett elő. a bolgár parlament a kormány lemondását elfogadta és megbizta az ügyek intézésével az új kormány megalakulásáig.

a bolgár nemzetgyűlés ezt követően megválasztotta a parlament hét állandó bizottságának tagjait.

ék/hi pl bs

18.13

160681 1446

-.-

sk0053 4 230 mtik1056

moczulski-per

varsó, 1981. június 16. /mti/ - a varsói vajdasági bíróságon a védelem képviselője legkevesebb egyhónapos halasztást kért az államellenes tevékenységgel vádolt leszek moczulski és három társa perében.

az eljárás, mint arról hirt adtunk, hétfőn kezdődött. a vádirat szerint a moczulski által vezetett „független lengyelország konföderációja”, elnevezésű illegális szervezet az ország védelmi képességének gyengítésére, a szovjetunióval való szövetséges kapcsolatok megszakítására és a szocialista rendszer erőszakkal történő megdöntésére irányuló tevékenységet folytatott.

44

1817

a vádlottak védőügyvédje azzal indokolta a halasztási kérelmet, hogy - mindt mondta - legalább ennyi időre volna szükség ahhoz, hogy a vádlottak és védőik behatóan tanulmányozzák a per anyagait.

a vád képviselője a legfelsőbb bíróság korábbi döntésére hivatkozva ezt a kérelmet elutasította, a védelem azonban továbbra is fenntartja halasztási igényét.

a tárgyalást szerdára elnapolták.

kn/zsa pl bs

18.15 160681 1032

-.-

sk0054 4 230 mtik1057

bolgár nemzetgyűlés - alakuló ülés - 2.

szófia, 1981. június 16. /mti/ - a napirend következő pontjaként törvényjavaslatot terjesztettek elő az állami és népi ellenőrzésről szóló törvény megváltoztatásáról és kiegészítéséről. a törvénytervezet indítványozza, hogy az állami és népi ellenőrzési bizottság tevékenységét a jövőben közvetlenül az államtanácsnak alárendelten végezze. a tervezet indoklása rámutatott, hogy ez egyrészt a szocialista demokrácia továbbfejlesztését jelenti, másrészt a népi ellenőrzési bizottság az államhatalom állandóan működő szervének közvetlenül alárendelve sokkal jobb és operatívabb ellenőrzést gyakorolhat a központi végrehajtó szervek munkája felett, a korábbinál jobban őrködhet a törvényesség felett. a képviselők a törvényjavaslatot egyhangulag jóváhagyták.

a bolgár nemzetgyűlés alakuló ülésének keddi ülése ezzel véget ért. a parlament ülészsaka szerdán folytatja munkáját.

ék/hi pl bs

18.17 160681 0956

-.-

VH
18.17
[Signature]

sk0055 4 230 mtik1058

önigazgatási kongresszus

márkus gyula, az mti tudósítója jelenti:

belgrád, 1981. június 16. /mti/ - az új-belgrádi „szava”, palotában kedden délelőtt megkezdődött a 3. jugoszláv öngazgatási kongresszus, amelynek munkájában az ország dolgozói képviselőiben mintegy 1800 küldött vesz részt.

a megnyitó ülésen jelen voltak az állami és pártélet vezetői, élükön az államelnökség és a jksz kb elnöksége tagjaival.

a tanácskozást a jksz központi bizottsága nevében lazár mojszov, a kb elnökségének elnöke üdvözölte. aláhuzta, hogy a jugoszláv párt töretlenül folytatja eddigi belpolitikáját, amelynek sarkalatos pontja a szocialista öngazgatási rendszer további fejlesztése.

ezt követően mika spiljak, a szakszervezeti szövetség központi tanácsa elnökségének tagja tartott vitaindító beszámolót „a társult munka /a vállalatok/ harca az öngazgatásért és a társadalmi-gazdasági viszonyok fejlesztéséért”, címmel.

a kongresszus több hónapos, rendkívül széleskörű előkészítő munka után ült össze. irányelveit és határozattervezetét minden üzemben és intézménynél megvitatták. a jksz központi bizottsága úgy döntött, hogy az egy év múlva esedékes 12. pártkongresszus figyelembe veszi az „öngazgatók”, mostani állásfoglalásait, amelyek tükröződni fognak a legmagasabb pártfórum határozataiban is.

a mostani országos tanácskozás összegezi a jugoszláv szocialista öngazgatási rendszer kiépítésében eddig, és főként a legutóbbi évtizedben elért eredményeket, s kijelöli továbbfejlesztési irányát, feladatait.

a három napig tartó öngazgatási kongresszus bizottságokban folyó vitájában sztane dolanc, a jksz kb elnökség tagja, dr. tihomir vlaskalics, a jksz kb elnökség tagja és dusan bogdanov, a nemzetgyűlés munkaügyi állandó bizottságának elnöke tartott korreferátumot.

a tanácskozáson a nyugat-európai és tengerentúli országokban dolgozó mintegy 800.000 jugoszláv munkás képviselőiben 43 küldött vesz részt.

már/im ai bs

18.26

160681 1988

UF 18.1

-.-

sk0056 4 230 mtik1059

olasz kormányválság - választás

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

Róma, 1981. június 16. /mti/ - giovanni spadolini kijelölt olasz miniszterelnök kedden bizalmas tárgyalást folytatott flaminio piccolo kereszténydemokrata pártelnökkel és bettino craxi szocialistapárti főtitkárral, megalakítani szándékozott kormánykoalíciójának két fő partnerével. mindketten derűlátóan ítélték meg spadolini kilátásait, de értésére adták, hogy várnak a vasárnapi-hétfői részleges helyhatósági választásokig. sőt, craxi egyik választási beszéde azt a benyomást keltette, hogy nem támogatja feltétel nélkül az esetleges koalíciót.

a választási kampány egyébként viszonylag csendes légkörben zajlik. a helyi érdekeken kívül főleg a p-2-ügy gyakorol hatást a választókra, összesen kilencmillió emberre, akit az urnákhoz várnak. sziciliában a sziget tartományi szerveit újítják meg, rómban és más nagyvárosokban a községi szerveket választják ujja. a fővárosban az a tét, hogy továbbra is kommunista marad-e a tanács élén, vagy kiűtik az okp kezéből a polgármesteri pálcát. a kampány politikai hangulatára rányomta bélyegét az a körülmény, hogy valamennyi kormányzó párt /kereszténydemokrata, szocialista, szociáldemokrata, republikánus/ belekeveredett a p-2-ügybe. politikusaik közül sokan „becsület szavukra”, állították, hogy nincs köztük az illegális hatalmi szervezethez, de újabb és újabb bizonyítékok láttak napvilágot arról, hogy tagjai voltak. egyesek közülük a bizonyítékok súlya alatt /például saját kezű felvételi kérelmük láttán/, vallottak, a felelősségre vonás azonban akadozik, vagy teljesen el is akadt. a jelek szerint hatalmas érdekek fűződnek ahhoz, hogy az igazság sohase derüljön ki. az ügy számai messzire vezetnek és egyesek mindent elkövetnek össze gubancolásukért.

se/jp fm bs

18.31

160681 1832

VA 13.7

sk0057 4 230 mtik1060

india

uj-delhi, 1981. június 16. /adn/taszsz/reuter/ap/dpa/upi/ - indira gandhi miniszterelnök kormánypártja, az indiai nemzeti kongresszus /i/ a hétvégén megtartott parlamenti pótválasztásokon sikeresen szerepelt. a kedden nyilvánosságra hozott hivatalos eredmények szerint a kormányfő pártja uttar pradesh, bihar és karnataka szövetségi államokban a központi parlament hét szavazásra bocsátott mandátumából ötöt nyert el, míg a helyi törvényhozó gyűlésekben a pótválasztásokon 23 helyből 14-et szerzett meg.

a taszsz jelentette, hogy nyugat-bengál szövetségi államban india /marxista/ kommunista pártja megerősítette pozícióját: mind a négy jelöltje bekerült a helyi törvényhozásba.

a pótválasztásokon a legnagyobb figyelem indira gandhi fiának, radzsiv gandhinak a szereplését kísérte. a 37 éves újdonsült politikus - mint már jelentettük - uttar pradesh állam egy választókerületében jelentős többséggel győzte le ellenfeleit, és ezzel megnyitotta a lehetőség, hogy az indiai belpolitikai élet jelentős alakjává váljék.

ku fm bs

18.33 160681 1070

-2-

sk0058 4 230 mtik1061

szuzuki londonban /1.rész./

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. június 16. /mti/ - szuzuki zenko japán miniszterelnök nyugat-európai körútja során kedden londonba érkezett és szerdán találkozik margaret thatcher brit miniszterelnökkel.

a japán kormányfő londonban várhatólag ugyanazokat a sürgető unszólásokat hallja majd, hogy a távol-keleti ipari nagyhatalom mérsékelje exportját és liberalizálja importját. legfeljebb annyival élesebben, amennyivel az angol piac még gyengébb ellenállást tanúsít a japán autók, acél és elektronikai cikkek beözönlésével szemben, mint a többi. anglia kereskedelmi mérleghiánya japánnal szemben már tavaly jóval meghaladta az egymilliárd font sterlinget és a deficit egyre nő. thatcher asszony minden bizonnyal szeretné igéretre bírni

W4 18.30
19.30

szuzukit, hogy a japán kormány tartassa be autógyártóival azt az irratlan megállapodást, amellyel az angolok 11 százalékra korlátozták a japán gépkocsik behozatalát, de amelyet a japánok túlléptek. angliá régóta követeli a japán piacot védő különböző korlátok lebontását is, mert ebben látja a kereskedelmi deficit növekedésének másik fő okát.

anglia különösen nagyobb hadiszállításokkal szeretné csökkenteni a kereskedelmi mérleg egyenlőtlenségét, de több ipari kooperációt is szeretne a fejlett japán iparral és ösztönözní a japán beruházásokat angliában. thatcher asszony ez alkalommal aligha fenyegeti majd behozatali korlátozással japánt, de biztosan felhívja szuzuki figyelmét arra, hogy hiába híve a szabad kereskedelemnek, ha egyre erősebb nyomás alá kerül a japán áruk beözönlésének megakadályozására.

a brit gyáriparosok országos szövetsége a múlt hónapban john biffen kereskedelmi miniszterhez intézett levelében haladéktalan korlátozó intézkedéseket követelt - akár a közös piac keretében, akár angliá egyoldalú döntésével - a japán árukkal szemben.

edward heath, a korábbi konzervatív miniszterelnök most is tanácsokat ad utódainak a the times hasábjain, mint a múlt héten khaled szaud-arábiai király látogatása előtt, hogyan kezeljék japánt. heath sajátosnak tartja, hogy a kétooldalú kereskedelmi viták hevében nyugat-európa és japán elfeledkezík arról, mennyire előmozdíthatnák kölcsönös érdekeiket a világon, ha együttműködnének. heath négy téren javasolja a japán-nyugati-európai kapcsolatok erőteljes fejlesztését: a korszerű technika fejlesztésében, a nemzetközi pénzügyi rendszer szabályozásában, a diplomáciában és a katonai erőfeszítésekben. /folyt./

lb/zsa fm bs

18.40 160681 2520

-.-

sk0059 4 230 mtik1062

szuziki londonban /2.rész./

ugy véli, mindkét csoport sokat nyerhetne, ha biztonságukat nem kizárólag az egyesült államokkal való viszonyukban keresnék. heath szerint eljött az idő, hogy „japán és nyugat-európa csendben egyeztessené nézeteit a katonai stratégiákban és a fegyverzetkorlátozásban...mert a csendes-óceáni térség és az európai

Uf
19
A

szintén egyre jobban összefüggésbe kerül,,. ő nem elsősorban nagyobb hadsereget vár a japánoktól, mint washington, hanem inkább erélyesebb gazdasági és diplomáciai vezető szerepet délkelet-ázsiaiában.

Lb/zsa fm bs

18.41

160681 0572

-.-

sk0060 4 230 mtik1063

rövid hírek

vietnami katonai küldöttség-kambodzsa

— hanoi, 1981. június 16./vma/ - a kambodzsa forradalmi fegyveres erők megalakulásának 30. évfordulójának ünnepségére kedden vietnami katonai küldöttség érkezett hivatalos baráti látogatásra kambodzsa. a vietnami delegációt van tien dung, nemzetvédelmi miniszter vezeti.

a portugál miniszterelnök nyugat-berlinben

nyugat-berlin, 1981. június 16. /mti/ - francisco pinto balsemao portugál miniszterelnök kedden 24 órás hivatalos látogatásra nyugat-berlinbe érkezett. a portugál kormányfő és a kíséretében lévő andre goncalves pereira külügyminiszter megbeszélést folytatott richard von weizsäcker kereszténydemokrata kormányzó-polgármesterrel és a város más vezető politikai és gazdasági személyiségeivel.

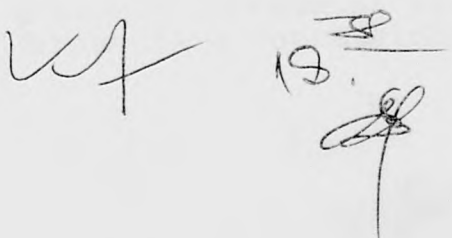
mephisto

berlin, 1981. június 16./mti/ - szabó istván rendező, s az ndk kulturális, művészeti életének számos ismert személyisége - köztük a camesi filmfesztiválon díjakat nyert film ndk szereplői - jelenlétében hétfő este bemutatták a mephisto című filmet berlinben, a magyar kultúra házában. a vendégek között volt a világhírű ndk-filmrendező, konrad wolf, az ndk művészeti akadémiájának elnöke és horst pehnert kulturális miniszterhelyettes, valamint dr. szalai béla berlini magyar nagykövet.

te ko pl bs

18.43

160681 1317

Wf 18.

-.-

sk0061 4 230 mtik1064

salvador - washingtoni segítség /1.rész/

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havana, 1981. június 16. /mti/ - havannai latin-amerikai körökben biztosra veszik, hogy a közép-amerikai és a karib-országok megsegítésének jelszavával washingtonban készülő terv célja az, hogy új eszközökkel szolgálja a korábbi célt, nevezetesen: a washingtonnak tetsző konzervatív rezsim megszilárdítását, a haladó rendszerek elszigetelését, helyzetük destabilizálását.

e körökben utalnak arra, hogy washington nemrég nyilvánosan vállalt kötelezettséget a salvadornak nyújtott katonai és gazdasági segélyek további folyósítására, sőt e segélyek emelésére. az amerikai külügyminisztérium a közelmúltban elemzést készített a salvadori helyzetről, azt vizsgálva, hogy a juntának mekkora nagyságu katonai és gazdasági segélyre van szüksége hatalmának fenntartása érdekében. a külügyminisztérium arra a következtetésre jutott, hogy a salvadori gazdasági helyzet válságos, és masszív segélynyújtás nélkül aligha kerülhető el az összeomlás. washingtoni megítélés szerint a gazdasági visszaesés salvadorban az év végére eléri a 15 százalékot, a munkanélküliség pedig a husz százalékot. latin-amerikai elemzők véleménye szerint ez a megítélés távolról sem a valós helyzetet tükrözi, hiszen a munkanélküliek arányát salvadori források már most negyven százalékra becsülik.

az amerikai külügyminisztérium a helyzetelemzés alapján arra a következtetésre jutott, hogy 143 millió devizadollárra van szüksége a teljes gazdasági összeomlás elkerülése érdekében. ismeretes viszont, hogy salvadori vezetők a közelmúltban többször is kijelentették, hogy a gazdaság működőképességének biztosítására washingtontól 300-400 millió dolláros „gyorssegélyt”, várnak.

a külügyminisztériumi dokumentum a továbbiakban felfedi, hogy a junta csak abban az esetben számíthat sikerekre a gerillák ellen vívott harcában, ha az amerikai kormánytól ebben a pénzügyi évben /1980 október - 1981. szeptember/ 35 millió 400 ezer dolláros katonai segélyben részesül. mint ismeretes, a szükséges összeget eredetileg 5 millió dollárra becsülték, de már januárban kétszeresére emelték. a reagan-kormányzat hatalomrajutásával további 25 millió dollárral töltötték meg ezt az összeget. az is ismeretes, hogy a mostani washingtoni kormányzat gazdasági pótszegélyként 63 millió 500 ezer dollárt szavazott meg salvadornak. /folyt./

ml/jp fm

18.46

160681 2423

Uf 10.30

sk0062 4 230 mtik1065

salvador - washingtoni segítség - 2. rész

Latin-amerikai elemzők szerint ezek azonban csupán elméleti számok, hiszen a salvadori junta már eddig is „feneketlen kut„-nak bizonyult washington számára. havannai latin-amerikai körökben egyetértenek a farabundo marti nemzeti felszabadítási front-nak azzal a következtetésével, hogy josé napoleon duarte juntája washington nélkül életképtelen lenne, s a nép által gyűlölt kormányzat fenntartásáért az egyesült államoknak egyre nagyobb összegeket kell áldoznia.

havannában ugyanakkor a washingtoni segély egy másik oldalára is felhívják a figyelmet: a terror és a szadizmus fokozódására. havannai megítélés szerint önmagáért beszél az a tény, hogy míg tavaly év elején a junta emberei naponta átlagosan 12 polgári lakost gyilkoltak meg, ma már egy-egy nap 62 embert ölnek meg, legtöbbször válogatott kínzások közepette. a terror növekedését egyébként havannában azzal is összefüggésbe hozzák, hogy tanácsadói minőségben salvadorban is megjelentek azok a „zöldsapkások„, akik annak idején a vietnami lakosság ellen elkövetett bűncselekményeikkel tették gyűlöltté nevüket.

ml/jp fm

18.46

160681 1157

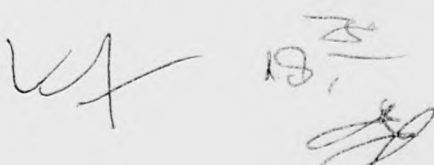
-2-

sk0063 4 230 mtik1066

nicaragua - ellenforradalmi banda

havanna, 1981. június 16. /mti/ - a nicaraguai fegyveres erők és az állambiztonsági szervek alakulatai jinotega megyében egy ellenforradalmi banda után nyomoznak. mint a belügyminisztérium hétfőn bejelentette, vasárnap reggel nyolc órakor cua és jinotega városok között ellenforradalmárok bandája lesből tüzet nyitott az útvonalon közlekedő egyik autóbuszra és megölte annak hat utasát. a busz sofőrjének beszámolója szerint a banda hatvan tagu lehetett.

jinotegában és a környező településeken a lakosok ezreinek jelenlétében, nagy részvét mellett hétfőn eltemették az ellenforradalmi merénylet hat áldozatát. a gyászszertartás szónokai hangsúlyozták, hogy a nicaraguai népnek kettőzött éberséggel kell őrködni a forradalmi vívmányai fölött, hiszen hatalmas ellenség fenekedik a forradalomra. emlékeztettek arra, hogy az egyesült

Uf 18.

Államok szünet nélkül fenyegeti nicaraguát, floridában és máshol megkezdődött a nicaraguai ellenforradalmárok katonai kiképzése és amerikai tanácsadók irányítják a hundurasi területről betörő ellenforradalmi bandák tevékenységét.

a sandinista hadsereg és az állambiztonsági szervek legújabb közleménye egyébként bejelentette, hogy a banda körülkerítése folyamatban van és a gyilkosok nem kerülhetik el megérdemelt büntetésüket.

ml/jp fm

18.48 160681 1335

-.-

sk0064 4 230 mtik2001

aesz - miniszteri tanács

nairobi, 1981. június 16. /mti-dpa/upi/ap/ - a kenyai fővárosban, az afrikai egységszervezet miniszteri tanácsának keddi ülésén edem kodjo, a kontinentális szervezet főtitkára évi beszámolójában elismerte, hogy több afrikai válságkörzetben még mindig nem hoztak eredményt a diplomáciai erőfeszítések. a togói diplomata utalt arra, hogy a nyugat-szaharai területen inkább még élesedett a harc marokkó és a polisario front között.

a külügyminiszterek hétfőn megnyílt egyhetes tanácskozása a jövő hét elején kezdődő állam- és kormányfői csúcstalálkozót hivatott előkészíteni. várható, hogy az afrikai egységszervezet legmagasabb fórumán az idén éppen nyugat-szahara ügyében lesz a leghevesebb vita. a nyugat-szahara területi integritását védelmező polisario front-álláspontja az, hogy az általa kikiáltott saharai arab demokratikus köztársaságot haladéktalanul fel kell venni az afrikai egységszervezetbe. a nyugat-szahara legértékesebb területeit megszállás alatt tartó marokkó viszont azzal fenyegetőzik, hogy kilép az aesz-ből, ha az általa „képtelenségnek”, minősített saharai államot felveszik a szervezetbe.

edem kodjo a beszámolóban namibiával foglalkozva leszögezte: az afrikai országok közössége nem hajlandó még öt évet várni arra, hogy a most dél-afrikai megszállás alatt álló délnyugat-afrikai terület végre elnyerhesse függetlenségét. a főtitkár úgy vélekedett, hogy a nyugati hatalmak diplomáciai elképzelései nem kecsegtetnek sok sikerrel.

ku fm bs

18.56 160681 1523

U4 19.8
6

-.-

sk0065 4 230 mtik2002

irak-irán - hadifogolycsere

genf, teherán, 1981. június 16. /afp/ap/dpa/upi/ - az iraki-iráni háború tavaly szeptemberi kirobbanása óta először történt hadifogolycsere a két szembenálló ország között. a vörös kereszt nemzetközi bizottságának szervezésében kedden a ciprusi főváros Larnaca-repülőterén visszanyerte szabadságát 42 súlyosan sebesült katona: 17 iraki és 25 iráni.

genfben hangsúlyozzák, a hadifogolycsere létrejötte nem jelenti azt, hogy irak és irán között kapcsolatfelvétel történt volna. a vörös kereszt hétfőn küldött repülőgépet teheránba az iraki hadifoglyokért, míg az iráni sebesülteket az irakiak szállították nicosiába saját repülőgépükön.

genfi közlések szerint a hadifogolycserét eredetileg irán javasolta. ellentmondásosak a jelentések arról, hogy lesz-e folytatása a mostani humanitáriánus akciónak.

becslések szerint Irakban 2500 iráni hadifogoly van, míg Iránban 3500 iraki katonát tartanak fogva.

ku fm bs

19.00 160681 0976

-.-

sk0066 4 230 mtik2003

salvadori hadsereg - visszavonulás

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

- havanna, 1981. június 16. /mti/ - a salvadori hadsereg egységei megkezdték visszavonulásukat a chinchontepec vulkán térségéből - jelentették be hétfőn hivatalosan san salvadorban. mint ismeretes, a junta hadseregének mintegy 1500-2000 fős alakulata másfél héttel ezelőtt a termékeny völgyek fölé emelkedő vulkán térségében a légiereő és a tüzérség támogatásával nagyarányú „tisztogató hadműveletet”, indított azzal a céllal, hogy a stratégiai fontosságúnak ítélt területen felszámolja a hazafias fegyveres erők állásait és a térségből kiűzzék a gerillákat.

Wf
19.31
[Signature]

havamában a visszavonulást a „tisztogató hadművelet”, egyértelmű kudarcának tekintik, hiszen a san salvadori hivatalos bejelentésből kitűnik, hogy az összes odavezényelt kormánykatonát más területekre vezénylik.

egy katonai szóvivő san salvadorban azt állította ugyan, hogy a hadművelet elérte célját, és a területet „megtisztították”, a gerilláktól, de részletekkel nem szolgált és kereken megtagadta, hogy bárki is „a megtisztított”, területekre látogasson.

a farabundo marti nemzeti felszabadítási front bejelentette, hogy a hét végén a hazafias erőkkel vívott harcokban a salvadori hadsereg két magasrangú tisztje életét vesztette. ugyanakkor 16 ellenséges közkatona elesett, 14 pedig megsebesült.

hétfőn a salvadori fővárosban közölték, hogy gerillák uttorlászokkal járhatatlanná tették a „november-5.”, központi vizierőműhöz vezető mindkét utvonalat.

ml/jp fm

19.01 160681 1558

-.-

sk0067 4 230 mtik2004

arab-izraeli

párizs/beirut/genf, 1981. június 16. /upi/afp/reuter/ - nem felelnek meg a valóságnak azok az izraeli állítások, hogy irak atombomba gyártását tervezte a francia segítséggel épült és izrael által lebombázott atomreaktorban - nyilatkozta hétfőn michel pecqueur, a francia atomenergiaügyi kormánybizottság igazgatója.

pecqueur szerint az 1979-ben aláírt kétoldalu szerződés értelmében a francia szakemberek még legalább tíz évig tammuzban tartózkodtak volna, és az építés kezdeti fázisától fogva ellenőrizni tudtak mindent, ami a reaktor üzemeltetésével összefügg. „teljesen légbőlkapott minden olyan állítás, amely titkos földalatti atombomba-gyár létezéséről szól,, - mondotta az igazgató.

az al-liva című libanoni napilap keddi értesülése szerint több arab állam kinyilvánította hajlandóságát arra, hogy bevesse az „olajfegyvert,, , ha az egyesült államok megvétózná a biztonsági tanácsban az izrael elleni szankciók foganatosítását. a szankciókat az iraki atomreaktor lebombázása miatt követelik. az al-szijasza kuvaiti napilap úgy tudja, hogy az kőolajat exportáló arab államok

UF 20. ^{or}
A

szervezetének /oapcc/ rendkívüli ülése venné fontolóra ezt a lépést. egy másik kuvaiti ujság, az al-vatan viszont tunézia ENSZ-nagykövetét idézi, aki bagdadi arab csucsértekezletet helyezett kilátásba az amerikai vétó esetére.

Irak kedden az arab parlamentáris unió rendkívüli ülészakának összehívását kérte a „reaktor-ügyben”, - közölte az iraki híriügynökség. Bakr Mahmud Raszul iraki munka- és szociális miniszter kedden a nemzetközi munkaügyi szervezet /ILO/ közgyűlésén követelte, hogy a világszervezet zárja ki Izrael tagjainak sorából.

kj fm bs

19.04 160681 1691

-3-

sk0068 4 230 mtik2005

rövid hírek

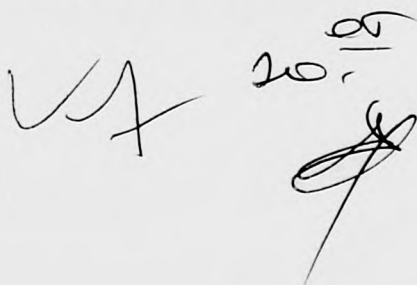
új nepáli kormány

Katmandu, 1981. június 16. /taszz/reuter/ap/afp/ - Birendra király kedden jóváhagyta Surja Bahadur Thapa miniszterelnöki kinevezését, amelyet a nemrégben megválasztott nemzeti pacsajat /parlament/ nagy többséggel szavazott meg vasárnap, valamint az új kormány névsorát. Thapa 1979 óta nepál miniszterelnöke, az előző kormányban hadügyminiszter és az udvari ügyek minisztere is ő volt. Utóbbi tisztségét az új kabinetben is megtartotta, emellett a külügyminiszteri tisztséget tölti be. Kormányának több tagja szintén miniszteri tárca birtokosa volt az előző kabinetben.

etna

Catania, 1981. június 16. /ap/ - az etna kedden ismét aktivizálódott. az olasz vulkanológiai intézet szerint európa legnagyobb és legaktívabb tűzhányójának kráteréből jelenleg füst tör elő. Lávaflowást, földmozgást egyelőre nem észleltek.

emberrablók

Uf 20.05

modena, 1981. június 16. /ap/ - kétmilliárd lira váltságdíj kifizetése fejében kedden kiszabadult az emberrablók fogságából vittorio alpi, akit álarcos fegyveresek május 24-én raboltak el. a 25 éves fiatalember apja gazdag gyáros, aki 863 millió lírás bevallott évi jövedelemmel az idén az ország legnagyobb adófizetőinek listáján az első helyet foglalta el.

fo- hj pl bs

19.08 160681 1278

-.-

sk0069 4 230 mtik2006

hisséne habré

n,djamena, 1981. június 16. /afp/- fegyveres felkelés, hazaárulás, gyilkosság és a külfölddel való összejátszás vádjával távollétében halálra ítélték szombaton n,djamenában hisséne habré, a csád köztársaság egykori államminiszterét, az „északi fegyveres erők”, /fan/ néven ismert felkelők vezérét - közölték kedden illetékes csádi forrásból. habré két közvetlen munkatársát életfogytiglani kényszermunkára, a fan vezérkarának három tagját pedig 10-től 20 évig terjedő kényszermunkára ítélte - ugyancsak távollétükben - egy különleges büntetőbiróság.

hisséne habré csapataival együtt 1980. decemberben vonult ki n,djamenából, miután előzőleg hónapokig véres ütközeteket vívtak a goukouni oueddei köztársasági elnök, az ideiglenes nemzeti egységkormány elnöke vezette népi fegyveres erőkkel /fap/. azóta a habré irányította kormányellenes mozgalom gerillatevékenységet fejt ki az ország keleti részében.

fm bs

19.28 160681 0950

-.-

20.05
 Wf
 [Signature]

sk0070 4 230 mtik2007

cheysson - ocde

párizs, 1981. június 16. /mti/ - egy „világméretű új megállapodásért”, szállt sikra az ocde tanácskozásán elmondott beszédében claude cheysson francia külügyminiszter - nevezetesen a fejlett ipari országok és a harmadik világ közötti megállapodásért.

cheysson, aki korábban az európai közösségek bizottságában a fejlődő országokkal való kapcsolatok felelőse volt, azt javasolta, hogy az ensz keretében kezdődjenek átfogó tárgyalások az „észak és a dél”, kapcsolatairól, és alakítsanak ki olyan nemzetközi együttműködést, amelybe bevonják a vállalatokat és a szakszervezeteket is.

a miniszter újra bírálta az egyesült államokban alkalmazott magas bank-kamatlábát és azt mondta, hogy az felér „egy harmadik kőolajsokk hatásával”,.

bd/hi fm bs

19.32

160681 0796

-.-

sk0071 4 230 mtik2008

francia választások

párizs, 1981. június 16. /mti/ - lionel jospin, a francia szocialista párt első titkára a „combat socialiste”, - a szocialista párt hivatalos napilapja - kedd délután megjelent számában közölt interjújában kijelentette, hogy a kommunista miniszterek jelenléte a kormányban inkább függ a „baloldali paktum”, betartásától, mint a választások eredményétől. a „paktumon”, a szocialistapárti vezető francois mitterrand elnök választási platformját érti, amely körül „a lehető legszélesebb összefogást”, óhajtja.

a nyilatkozatnak külön súlyt ad az, hogy az első forduló eredményei alapján a szocialista párt megszerezheti az abszolút többséget a nemzetgyűlésben.

x

x

x

Vf 20.35

francois mitterrand elnökké választása, május 10. óta először került sor kedden jelentős árfolyam-emelkedésre a párizsi tőzsdén. miután a részvények az előző hetekben 30 százalékot veszítettek értékükből, kedden átlag 4,5 százalékkal drágultak az élénk kereslet nyomán. az árfolyam-emelkedést a szakértők egyrészt azzal magyarázzák, hogy „már semmi elkótyavetyélni-való”, nem maradt a megelőző bessz nyomán, másrészt a kommunista párt visszaesése következtében külföldi beruházók is visszatértek a párizsi részvénytőzsdére, végül technikai okok is közrejátszottak.

x x x
tovább nőtt a munkanélküliek száma májusban: a szezonális kligazítások után 1 794 ezer munkakeresőt tartottak nyilván az áprilisi 1 723 ezerrel szemben. a külkereskedelem májusi deficitje 3.324 millió frank volt. e két statisztika öt nappal a nemzetgyűlési választás második fordulójára előtt érzékelteti azokat a problémákat, amelyekkel az új szocialistapárti vezetésnek meg kell majd küzdenie.

bd/jp fm bs

1986 160681 1846

-.-

sk0072 4 230 mtik2009

kinai - amerikai /1.rész/

éliás béla az mti tudósítója jelenti

peking, 1981. június 16. /mti/ - kedden befejeződött haig külügyminiszter három napos pekingi látogatása, amely az első magasszintű találkozó volt az amerikai és a kínai vezetők között reagan elnök hivatalba lépése óta. az amerikai külügyminiszter találkozott és tárgyalásokat folytatott huang hua kínai külügyminiszterrel, teng hsiao-ping pártalelnökkel, csao ce-jiang miniszterelnökkel, po ji-po miniszterelnök helyettesével és keng piao honvédelmi miniszterrel. a tárgyalásokon megvitatták a nemzetközi helyzetet és a kétoldalú kapcsolatok kérdéseit. az amerikai külügyminiszter látogatását mindkét fél sikeresnek minősítette, mind a kínai-amerikai stratégiai kapcsolatok és globális együttműködés, mind a két ország viszonyának további alakulása szempontjából.

a keddi bucsufogadáson mondott pohárköszöntőjében haig amerikai külügyminiszter rámutatott: a kínai vezetőkkel folytatott tárgyalásai megerősítették, hogy washington és peking nagyon

Wf 20. 21. 22.

hasonlóan ítéli meg a nemzetközi helyzetet és ennek megfelelően a kétoldali kapcsolatok kilátásai is nagyszerűek. az egyesült államok és kína együtt tud működni annak megakadályozásában, hogy más országok „globális, vagy regionális hegemoniára tegyenek szert”, fokozza a látogatás jelentőségét, hogy sikerült eloszlatni bizonyos félreértéseket és megállapodni abban, hogy a két fél a jövőben is szorosán konzultál majd egymással. a tárgyalásokon szilárd alapokra helyezték a kapcsolatokat és jelentős haladást értek el nemcsak a nemzetközi kérdések megközelítésében, hanem a kétoldali gazdasági és műszaki, illetve a katonai együttműködés területein is. a megbeszélések rávilágítottak, hogy az egyesült államok és kína célkitűzései gyakorlatilag a világ minden térségében hasonlóak, ha nem azonosak, bár bizonyos célkitűzések elérésének kérdésében lehetnek taktikai különbségek a két ország között. napjaink sok kulcsfontosságú nemzetközi kérdésben az amerikai és a kínai politika és álláspont kiegészíti egymást, vagy nagyon szorosan kapcsolódik egymáshoz. a most lezajlott tárgyalások fokozták az amerikai-kínai együttműködés lehetőségét minden területen. /folyt./

éb/zsa pl bs

19.39

160681 2221

-.-

sk0073 4 230 mtik2010

kínai - amerikai /2.rész/

kedden, a késő esti órákban tartott nemzetközi sajtóértekezleten haig amerikai külügyminiszter a látogatást rendkívüli jelentőségűnek és sikeresnek mondta. egyebek között hangoztatta, hogy megvitatták a nemzetközi helyzet globális stratégiai jellegű kérdéseit és új szintre emelték az amerikai-kínai együttműködést ezekben a kérdésekben. a tárgyalásokon kiderült, hogy soha ilyen közel nem volt egymáshoz a nemzetközi problémák felfogásában az amerikai és a kínai álláspont, mint jelenleg. különösen vonatkozik ez a regionális célkitűzésekre, amelyekben washington és peking teljes mértékben egyetért. az amerikai külügyminiszter szerint ilyen regionális célkitűzés a közös fellépés a szovjetunió és vietnam ellen az ugynevezett afganisztáni és kambodzsai kérdésben.

kérdésekre válaszolva haig kijelentette, hogy a tárgyalásokon érintették a tajvani problémát és a tajvanra irányuló amerikai fegyverszállítások „kényes kérdését”, is. mint mondta, a kínai fél megértést mutatott az amerikai álláspont iránt. ami pedig azt a kérdést illeti, hogy kína milyen fegyvereket kíván vásárolni az egyesült államoktól, ezt általános formában vitatták meg. a

Uf 20.35

részletekről kínai katonai küldöttség folytat majd tárgyalásokat az egyesült államokban. elsősorban olyan, polgári és katonai célokra egyaránt felhasználható rendszerekről van szó, amelyek eladásának kérdésében az amerikai vezetés a korábbinál lényegesen liberálisabb álláspontra helyezkedik. haig azt is közölte, hogy washingtonban napirenden tartják mondale volt alelnök ama ajánlatát, hogy az egyesült államok kész két milliárd dollár gazdaságfejlesztési kölcsönt nyújtani kínának.

— haig befejezésül hangoztatta, a kínai fél is elégedett a látogatás eredményével és mindkét fél egyetért abban, hogy a tárgyalások sikeresek voltak, elmélyítették a kölcsönös megértést és jó eredménnyel zárultak. s mivel mindkét fél gondosan felkészült a találkozóra, ezért senkit sem ért meglepetés.

éb/zsa pl bs

19.42 160681 2009

-.-

sk0074 4 230 mtik2011

rogers tábormok

párizs, 1981. június 16. /mti/ - a nyugat-európai unió párizsban tanácskozó közgyűlésén kedden bernard w. rogers tábormok, a nato európai haderőinek főparancsnoka valóságos védőbeszédet mondott az amerikai pershing rakéták és robotrepülőgépek /cirkálórakéták/ nyugat-európai telepítése mellett.

— a tábormok elismerően szólt a francia katonai kiadásokról, megdicsérette franciaországot. „ha az atlanti szövetség minden országa olyan jelentős részt fordítana jövedelméből védelmére, mint franciaország, a dolgok nyugat-európa védelme szempontjából gyorsabban fejlődnének az általunk kívánt irányba,, - fejtegette a nato-főparancsnok.

bd/hi fm bs

19.44 160681 0683

-.-

Handwritten signature and initials, including a large 'U' and '20'.

sk0075 4 230 mtik2012

rövid hírek

magyar-román

bukarest, 1981. június 16. /mti/ - öt évre szóló együttműködési megállapodás aláírására került sor kedden bukarestben a magyar tudományos akadémia és a román szocialista köztársaság akadémiaja között. az egyezmény 50 természettudományi és társadalomtudományi témában irányoz elő együttműködést és megjelöli azokat a tudományos kutató intézeteket, amelyek a közös témákban feladatokat vállaltak.

sziad barre

bukarest, 1981. június 16. /mti/ - nicolae ceausescu, a román szocialista köztársaság elnöke, az rkp főtitkára meghívására kedden bukarestbe érkezett mohammed sziad barre tábornok, a szomáliai demokratikus köztársaság elnöke, a szomáli forradalmi szocialista párt kb főtitkára. a nap folyamán megkezdődtek a román-szomáli hivatalos tárgyalások.

kozmosz-1276

moszkva, 1981. június 16. /taszsz/ - a szovjetunióból kedden föld körüli pályára juttatták a „kozmosz-1276„ jelzésű mesterséges holdat. a mesterséges hold fedélzetén elhelyezett tudományos berendezések folytatják a föld természeti kincseinek tanulmányozását a szovjetunió népgazdasága különféle ágazatainak és a nemzetközi együttműködésnek az érdekében. a mesterséges hold kezdeti keringési ideje 89,1 perc, a föld felszínétől mért legnagyobb távolsága 265 kilométer, a legkisebb 224 kilométer. a pálya síkjának az egyenlítő síkjával bezárt szöge 82,3 fok. a mesterséges hold fedélzetén elhelyezett berendezések kifogástalanul működnek.

földrengés

kabul, 1981. június 16. /taszsz/ - dzsozdzsán észak-afganisztáni tartományban kedden a richter-skála szerinti 5,6 erősségű földrengést mértek. a hét földlökés következtében egy ember életét veszítette, kettő megsérült, anyagi károk keletkeztek.

orvossztrájk

madrid, 1981. június 16. /taszsz/ - kedden sztrájkba lépett 15 ezer állami alkalmazottként dolgozó spanyol orvos. az orvosok béremelést és a munkakörülmények javítását követelik.

ur pl bs

19.47

160681 1958

35
20

sk0076 4 230 mtik2013

szovjet-afgán

Moszkva, 1981. június 16. /taszsz/ - kabulban kedden szovjet-afgán határmegállapodást irtak alá. a megállapodás a két ország közötti határnak a zorkul-tó nyugati partjától a povalo-svejkovszkij csucsig terjedő szakaszára vonatkozik.

az okmány jogilag rögzíti ezen a szakaszon a ténylegesen létező és védett szovjet-afgán határvonalat. a dokumentum ily módon megerősíti a szovjetunió és az afgán demokratikus köztársaság közötti határ megváltoztathatatlanságának elvét.

df bs

19.49

160681 0515

-.-

sk0077 4 230 mtik2014

biztonsági tanács

New York, 1981. június 16. /mti- ap, upi, afp/ - a biztonsági tanács Irak kérésére sürgősen összehívott ülése kedden negyedik napja tanácskozott a tammuzi atomreaktor izraeli lebombázásáról. a kedd délelőtti ülésen, Irak kérésének eleget téve, szavazás nélkül megállapodtak abban, hogy a BT vitájára szakértőként meghívják Sigvard Eklundot, a bécsi székhelyű nemzetközi atomenergia ügynökség /iaea/ vezérigazgatóját. az IAEA a barbár izraeli légitámadás óta több állásfoglalásában határozottan cáfolta Tel-Aviv állítását, amely szerint a tammuzi nukleáris központ alkalmas lett volna atombombák gyártására.

izrael kedden ENSZ-képviselője útján levelet intézett a biztonsági tanácshoz. e levélben a nyugati szövetségesei jóvoltából atomfegyverrel már rendelkező Tel-Aviv azzal az egyáltalán nem újszerű, ám annál képmutatóbb javaslattal állt elő, hogy hozzanak létre atomfegyvermentes övezetet a közel-keleten, mert - úgymond - „csak így lehet biztosítani, hogy ne vigyenek be atomfegyvereket a térségbe.”

a testület délutáni ülése közép-európai idő szerint 21,15 órakor kezdődik.

fm bs

20.11

160681 1137

-.-

sk0078 4 230 mtik2015

török

istanbul, 1981. június 16. /ap/reuter/ - egy istanbuli katonai bíróság kedden 18 évi börtönre ítélte bunyamin yilmaz tizedest, aki 1979. november 23-án segítséget nyújtott mehmet ali agca szélsőjobboldali török terroristának ahhoz, hogy megszökjön a maltepei katonai börtönből.

agcát - miközben Európában bujkált - halálra ítélték a milliyet című lap főszerkesztőjének meggyilkolása miatt. idén május 13-án agca a római szent péter téren súlyosan megsebesítette ii. jános pápát, s jelenleg az olasz hatóságok vallatják kapcsolatairól. az elítélt tizedes a tárgyalás során bevallotta, hogy „rokonszenvezett, türkes ezredes fasiszta „szürke farkasaival,„

kedden a török hatóságok rajtaütöttek a magát „török forradalmi kommunista pártnak,„ nevező illegális szervezet 61 tagján. a letartóztatottaknál állítólag megtalálták 247 további párttag kódolt névlistáját.

a török legfelsőbb bíróság előtt 36 évi börtönbüntetés kiszabását kérte kedden az ügyész tuncay mataracira, aki korábban az ecevit-kormány vám- és állami monopólium-ügyek minisztere volt. a politikust - 21 társával együtt - korrupció vádjával állították bíróság elé.

kj fm bs

20.24 160681 1191

-3-

sk0079 4 230 mtik2016

nothomb látogatása - közlemény

moszkva, 1981. június 16. /mti/ - szovjet-belga közös közleményt hoztak nyilvánosságra kedden moszkvában charles-ferdinand nothomb belga külügyminiszter szovjetunióbeli látogatásáról, s andrej gromikoval, az szkp kb politikai bizottságának tagjával, a szovjetunió külügyminiszterével folytatott tárgyalásairól.

a dokumentum megállapítja: a szovjetunió és belgium az eltérő nézeteket valló országok közötti párbeszéd segítségével az enyhülés elősegítésére és a nemzetközi feszültség megszüntetésére törekszik. a tárgyalások során mindkét részből megerősítették, hogy az államok békés egymás mellett élésének nincs elfogadható alternatívája.

mindkét fél kinyilvánította azt a szándékát, hogy elősegítse a madridi találkozó sikerét, s ezen belül a bizalomnövelő intézkedésekről tárgyaló nemzetközi konferencia összehívására vonatkozó javaslat elfogadását. állást foglaltak amellett, hogy a fegyverzetek alacsonyabb szintje mellett meg kell szilárdítani valamennyi ország biztonságát.

andrej gromiko és charles-ferdinand nothomb a tárgyalásokon fokozott figyelmet szentelt a közepes hatótávolságu rakétafegyverek európai telepítése problémájának. mindkét részről kívánatosnak nevezték, hogy e kérdésben megállapodás jöjjön létre az egyenlőség és az egyenlő biztonság elve alapján.

a belga külügyminiszter látogatása idején a két ország tudományos, kulturális, egészségvédelmi és orvostudományi együttműködéséről szóló okmányokat irtak alá. mint a közlemény megállapítja, a két ország közötti kapcsolatok kiszélesítésének jók a lehetőségei.

it/jp pl bs

20.27 160681 1626

-.-

sk0080 4 230 mtik2017

Lengyel diplomácia

varsó, 1981. június 16. /mti/ - varsóban stanislaw kania, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára fogadta valentyin makejev szovjet minisztere lnök-helyettest, aki a poznani nemzetközi vásárra érkezett kormányküldöttséget vezet. a találkozón, amelyen részt vett józef czyrek lengyel külügyminiszter, áttekintettek néhány, mindkét felet érdeklő kérdést, köztük főként a kétoldalu gazdasági együttműködést.

a szovjet minisztere lnök-helyettest a nap folyamán fogadta wojciech jaruzelski kormányfő is.

x

x

x

stanislaw kania, majd wojciech jaruzelski kedden fogadta ola ullsten svéd külügyminisztert, aki két napos látogatást tett lengyelországban, s ennek során nemzetközi kérdésekről, valamint a kétoldalu kapcsolatokról tárgyalt vendéglátóival.

kn/zsa pl bs

20.30 160681 0890

sk0081 4 230 mtik2018

bt - el nem kötelezettek

new york, 1981. június 16. /dpa/ - az el nem kötelezett országok kedden közleményben kérték fel a biztonsági tanácsot, hogy az ensz alapokmányának vii. fejezete értelmében rendeljen el hatékony intézkedéseket izraellel szemben az iraki atomreaktor ellen intézett támadása miatt.

a közleményt az el nem kötelezett országok kedden new yorkban, isidoro malmerca kubai külügyminiszternek, az el nem kötelezettek mozgalma soros elnökének elnökletével tartott rendkívüli ülése után adták ki, amelyen az izraeli légitámadással foglalkoztak.

a közlemény „az állami terrorizmus tettének, egy el nem kötelezett ország szuverenitása arcátlan megsértésének,, minősítette és erőlesen elítélte az izraeli agressziót. „e támadó cselekmény a világ békéjét és biztonságát szakadatlanul veszélyeztető izraeli terjeszkedési politika újabb megnyilvánulása,, - szögezte le a közlemény.

az ensz alapokmányának vii. fejezete felsorolja azokat az intézkedéseket, amelyeket a biztonsági tanács a világ békéjének veszélyeztetése, a béke megbontása és agressziós cselekmények esetén az alapokmány 41. és 42. cikkelyében foglaltak értelmében elhatározhat, illetve amelyek foganatosítását a tagállamoknak ajánlhatja.

fm bs

21.05 160681 1261

-.-

sk0082 4 230 mtik2019

reagan sajtóértekeztet

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. június 16. /mti/ - ismét a kormány gazdasági programjának feltétel nélküli végrehajtására igyekezett összpontosítani a figyelmet keddi sajtóértekeztetén ronald reagan, az egyesült államok elnöke. reagan március 30-i sebesülése óta először tartott sajtókonferenciát, s a várakozások ellenére még mindig adós maradt az érdemi válasszal az amerikai kormány külpolitikáját illető kérdésekre. ehelyett azt követelte a

44

kongresszustól, hogy a nyári szünet előtt „tegye le asztalára„ a költségvetés és az adók csökkentéséről szóló törvényeket. az elnök szerint a szociális egyenlőtlenségen alapuló adócsökkentési tervezet körül folyó huzavona azzal a nyilvánvaló veszéllyel fenyeget, hogy „visszaesés következik be a kongresszusban és visszatérünk a szokásos költségekhez„.

amikor az újságírók mégis külpolitikai kérdésekre terezték a szót, az egyesült államok elnöke a jórészt már ismert általános kommunistaellenes szövegekhez folyamodott, mondván, hogy „a kommunizmus nem normális életforma„.

reagan egy kérdésre válaszolva védelmébe vette izraelt és a tammuzi atomreaktor elleni támadást. izrael „bizonyára őszintén hitte„, hogy az iraki atomreaktor elleni bombatámadás védelmi hadművelet volt - mondta. hozzátette: a június 7-i támadás tanúsága, hogy „igen fontos egyszer s mindenkorra rendezni„ a közel-keleti problémákat.

a kínával szembeni fegyvereladási tilalom feloldása - reagan megfogalmazása szerint - „a két ország viszonyának rendezését célzó folyamat egyik magától értetődő eleme„ volt. egyidejűleg bejelentette, hogy az egyesült államok folytatja a védelmi fegyverek szállítását tajvannak.

br fm bs

21.15 160681 1747

-?-

sk0083 4 800 mtik2021

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-től sk0028-ig
1981. június 16. /mti/

sk0001 várható

sk0002 costa rica - népi élcsapat párt

sk0003 időjárás

sk0004 guatemala - gerillák

sk0005 fülöp-szigetek - elnökválasztás

sk0006 rövid hírek

bonn:

phantom

stockholm:

detektívregény-írók kongresszusa

kiel:

náci háborús bűnös

lisszabon:

portugália - kánikula /lásd. mtik 1003./

sk0007 irán - baniszadr

sk0008 biztonsági tanács

sk0009 soweto - évforduló

UF

sk0010 kreisky
 sk0011 lengyel tiltakozás
 sk0012 haig-teng
 sk0013 trudeau
 sk0014 olimpiai falu
 sk0015 eagleburger /1.rész/
 sk0016 eagleburger /2.rész/ szerk.táj.
 sk0017 vietnami külügyminiszter /1.rész/
 sk0018 vietnami külügyminiszter /2.rész/
 sk0019 izrael-libanon
 sk0020 amerikai katonapolitika
 sk0021 szerk.táj! amerikai-szovjet gabonaüzlet
 sk0022 a brit munkáspárt belharcai /1.rész/
 sk0023 a brit munkáspárt belharcai /2.rész/
 sk0024 fkp - szp felhívás /1.rész/
 sk0025 fkp - szp felhívás /2.rész/ szerk.táj.
 sk0026 iskolabezárási terv angliában
 sk0027 haig - csao
 sk0028 rövid hírek
           lisszabon: portugál vadászgép
           ankara: török politikai per
           lake wales: kokain
           new york: psoe

hi bs

21.40 160681 1268

-.-

sk0084 4 800 mtik2022

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0030-tól sk0063-ig
 1981. június 16. /mti/

sk0030 kiegészítés mtik 1011 hírhez
 sk0031 népi ellenőrzés
 sk0032 bkp kb-plénum
 sk0033 a jugoszláviai tartományok autonómiájáról /1.rész/
 sk0034 a jugoszláviai tartományok autonómiájáról /2.rész/
 sk0035 haig - teng /1.rész/
 sk0036 haig - teng /2.rész/
 sk0037 irán - belviszály
 sk0038 új bolgár minisztere lnök
 sk0039 asszad-habib
 sk0040 arafat-irak-olaj
 sk0041 salt-tárgyalások - palme bizottság 1.rész
 sk0042 salt-tárgyalások - palme bizottság 2.rész
 sk0043 salt-tárgyalások - palme bizottság 3.rész
 sk0044 magyar parlamenti küldöttség

- sk0045 nők világtalálkozója - tájékoztató /1.rész/
 sk0046 nők világtalálkozója - tájékoztató /2.rész/
 sk0047 lengyel eseményösszefoglaló /1.rész/
 sk0048 lengyel eseményösszefoglaló /2.rész/
 sk0049 madridi találkozó /1.rész/
 sk0050 madridi találkozó /2.rész/
 sk0051 nothomb-életutazás
 sk0052 bolgár nemzetgyűlés- alakulóülés -1.
 sk0053 mocsulski-per

 sk0054 bolgár nemzetgyűlés- alakulóülés -2.
 sk0055 öngazgatási kongresszus
 sk0056 olasz kormányválság - választás
 sk0057 india
 sk0058 szuzuki londonban /1.rész/
 sk0059 szuzuki londonban /2.rész/
 sk0060 rövid hírek
           hanoi: vietnami katonai... -kambodzsa
           nyugat-berlin: a portugál miniszterelnök...
           berlin: mephisto
 sk0061 salvador - washingtoni segítség /1.rész/
 sk0062 salvador - washingtoni segítség /2.rész/
 sk0063 nicaragua - ellenforradalmi banda
 hi bs

21.42   160681 1493

-.-

sk0085 4 800 mtik2023

- mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0064-től sk0085-ig
 1981.junius 16.
 sk0064 aesz - miniszteri tanács
 sk0065 irak-irán - hadifogolycsere
 sk0066 salvadori hadsereg - visszavonulás
 sk0067 arab-izraeli
 sk0068 rövid hírek
           katmandu: uj nepáli kormány
           catania: etna
           modena: emberrablók
 sk0069 hisséne habré
 sk0070 cheysson - ocde
 sk0071 francia választások
 sk0072 kínai-amerikai /1.rész/
 sk0073 kínai-amerikai /2.rész/
 sk0074 rogers tábornok
 sk0075 rövid hírek

uf

bukarest: magyar-román
bukarest: sziad barre
moszkva: kozmosz 1276
kabul: földrengés
madrid: orvossztrájk
sk0076 szovjet-afgán
sk0077 biztonsági tanács
sk0078 török
sk0079 nothomb látogatása - közlemény
sk0080 lengyel diplomácia
sk0081 bt - el nem kötelezettek
sk0082 reagan - sajtóértekezlet
sk0083 tartalomjegyzék 1.
sk0084 tartalomjegyzék 2.
sk0085 tartalomjegyzék 3.
hi bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztette: németh gyula

patak károly

barabás miklós

v é g e

21.43

160681 1270

VA

The first part of the paper discusses the
 importance of the study and the objectives
 of the research. It also outlines the
 methodology used in the study and the
 results obtained. The second part of the
 paper discusses the implications of the
 study and the conclusions drawn from
 the research.

The study was conducted in a laboratory
 setting and the results were compared
 with those obtained in previous studies.

The study was supported by the
 National Science Foundation.